

සයුම
මූස්ලිම්වරයෙකුට
මූලික කරගැනීම 32

කර්තා
අබදුල් අසිස් අල් හේමර

සිංහල පරිවර්තනය
ජාසිම් ඉඩන් දැඳයාන්

Title of the book : Basic Lessons for every Muslim
Author : Abdul Aziz al Shoumar
Translation by : Jassim Ibn Daiyan
Language : Sinhala
Date : September 2010
Publisher : Jassim Ibn Daiyan

Copy rights Reserved

විෂය සටහන

1. ලා ඉලාභ ඉල් අල්ලාභ්, මුහම්මද් රසුල් අල්ලාභ් යන වාක්‍යයහි තේරුම සහ ලා ඉලාභ ඉල් අල්ලාභ් යන වාක්‍යයෙහි කොන්දේසිය.
2. ඉස්ලාම් හී කුලුනු පහ (අර්කානුල් ඉස්ලාම්)
3. දේව විශ්වාසයෙහි මූලික කරුණු (අර්කානුල් රමාන්)
4. ඉස්ලාමීනී ඒක දේව වාදය (තවිහිදී)
5. ජිරක් (නැමුදුමෙහි අල්ලාභ් සමග වෙනත් අය හවුල් කර ගැනීම)
6. ලෙඩ් දුක් හෝ පීඩාවෙන් රැකවරණය පතා මුද්දක් හෝ නූලක් පැළඳීම
7. රුබා (මතුරන ලද) සූරයක් හෝ නූලක් පැළඳීම
8. ගහක් හෝ ගලක් වැනි දේවලින් ආධිරවාද පැනීම
9. අල්ලාභ් හැර වෙනත් අය වෙනුවෙන් කුරුබාන් දීම
10. අල්ලාභ් හැර අන් කිසිවෙකුට භාරවීම
11. අල්ලාභ් හැර අන් කිසිවෙකු ගෙන් ආරක්ෂා පැනීම
12. අල්ලාභ් හැර අන් කිසිවෙකුගෙන් සහන පැනීම (ඉස්තිගාතා) හෝ වෙන කිසිවෙකුට යාචිකා කිරීම
13. යහපත් පුද්ගලයෙකුගේ සොහොනක අල්ලාභ්ට නැමුදුම හෙලා දැකීම, මෙම ක්‍රියාව මිනිසාට කරන යාචිකා හා සමාන ක්‍රියාවක්වීම
14. යහපත් පුද්ගලයෙකුගේ සොහොනහි කරන විශේෂ නැමුදුම, වැදුම් පිදුම් කරනු ලබන පිළිමයක් බවට ඔහුව පත් කරයි
15. දේව ඒකීයභාවයේ ප්‍රතිපත්තිය රැකගනු පිශීස, ජිරක් යන පාපය කරා යන සියලු මාර්ග, මුස්තගා (සල්) වරයා අවහිර කළහ
16. ජලයේ වරශය සහ ජලය අපිරිසිදුවීම

17. වුදු කිරීම සහ පාලරය මත පිසදා ගැනීම
18. වුදු කිරීම සඳහා අවශ්‍ය කොන්දේසි
19. වුදු ක්‍රියාවෙහි අත්‍යාවශ්‍ය කරුණු
20. වුදු නිශ්චල වන කරුණු
21. තයම්මුම ක්‍රියාවේ දී පස් (වැලි) පාවිච්චි කිරීම
22. අනිවාර්ය නැම (ගුප්පල්) සිදු කළ යුතු අවස්ථා
23. අනිවාර්ය නැම (ගුප්පල්) කළ යුත්තේ කෙසේද?
24. සලාතයෙහි අනිවාර්ය කුලුතු - (අර්කාන් අස් සලාහ්)
25. සලාතයෙහි කොන්දේසි
26. සලාතයෙහි අවශ්‍ය අංග (වාත්ත් අස් සලාහ්) සහ ක්‍රියාවලිය කිරීම
27. සලාහ් හි සැලකිය යුතු අංග (සුන්නාහ් අස් සලාහ්)
28. සලාහ් නිශ්චාන කරන ක්‍රියා (කරුණු)
29. සජ්ධා සහු - ආමතකවීම් වෙනුවෙන් කරන සජ්ධා
30. සකාන් (පිරිසිදු කිරීමේ බද්ද)
31. මියගිය මූස්ලිම කෙනෙකු සේදිය යුත්තේ කෙසේද?
32. මිය ගිය මූස්ලිම කෙනෙකු වෙනුවෙන් සලාහ් කරන්නේ කෙසේද?

පෙරවදන

සියලු පැසසුම් සියලුදේ මවා පාලනය කරන්නා හා ආරක්ෂා කරන්නාවූ අල්ලාහ්ට හිමිවේවා. ඔහුගේ අවසාන රජුල් මුහම්මද් (සල්) වරයාට, එතුමාගේ පවුලේ අයට සහ එතුමාගේ අනුගාමිකයන්ට සාමය සහ සලාම් හිමිවේවා.

මූස්ලිම්වරයෙකුට, ඉස්ලාම් ගැන නිවැරදි දැනුම අත්‍යවශ්‍යයයි. නිවැරදි දැනුම සහිතව අල්ලාහ්ගේ අණට එකග්‍ර ජ්වත්වීමෙන්, කෙනෙකුගේ මෙලොට ජ්වතිය සහ මරණයෙන් පසු ජ්වතියද සාරථක වන අතර, ඔහු ජ්වත්වන සමාර්ථයටද, ඔහුගෙන් යහපතක් හා ආලෝකය ලැබෙන බව නැසැකයි.

සිංහල හාඡාවෙන් අධ්‍යාපනය ලබන මූස්ලිම් තරුණ පරපුරට ඉස්ලාම් පිළිබඳ නිවැරදි දැනුම ලබාදීමට අවශ්‍ය සිංහල පොත් සඳහා හිගයක් තිබෙන බව කුවරුත් දනී. මේ හේතුවෙන්, ඉස්ලාම් අනුමත නොකළ ක්‍රියාවන්හි පවා, කෙනෙක් ඉස්ලාමයේ නාමයෙන් නිරතවීමේ අවාසන්වන්ත තත්ත්වයක් පවතින බව, අකුමැත්තෙන් හෝ පිළිගත යුතුවේ. මේ නිසා අල් කුරුඛානය සහ හදිස් වදන් පෙන්වන ඉස්ලාමිය දැනුම සහිත සිංහල පොත් අප සමාර්ථය ලබාදීම අප කොයි කාගේත් යුතුකම් වේ.

මේ අරමුණීන් වැදගත් කරුණු අඩංගු, අබ්දුල් අසිස් අල් ජෝමරගේ 32Basic Lessons for every Muslim යන ඉංග්‍රීස් පොත් පිළිගත බසට පරිවර්තන කළෙමි. මෙම ක්‍රියාවහි, අහමද් ලියනගේ, අහමද් ජයවර්ධන සහ තවත් සහෝදරවරුන් ගෙන් ලැබුනු සහාය අග්‍ර කොට සලකමි. මෙම කුඩා පොත් පිළිගය මගින් කෙනෙකුට ඉස්ලාම් සහ එති වතාවත් පිළිබඳව යම් අවබෝධයක් ලැබුනේ නම්, අප සියලු දෙනාගේ වැයම සාරථකවු බව සලකන්නේමේ.

මෙම පොත පිළිබඳ ලැබු ප්‍රතිචාර සියලුලට අවංක ස්තූතිය එලකරමි. එම ප්‍රතිචාර තුළින් ලැබුනු, අල් කුරුඛානයට සහ රජුල් (සල්) තුමාගේ ආදර්ශයට එකගතවන අදහස් ඇතුළත් කරගත්, මෙම තුන්වන මුද්‍රණය ඉදිරිපත් කරමි.

මෙම කුඩා පොත නිම කිරීමට මාගේ ආයුස දීර්ග කර අවශ්‍ය මාර්ගයද සලසා දුන් සර්ව ලෝක මවා පෝෂනය කරන්නාවූ, පාලනය කරන්නාවූ සියලු කීර්ති හිමි අල්ලාහ්ට සියලු පැසසුම් හිමිවේවා.

පළමුවන පාඩම

දේව විශ්වාසය සාක්ෂි දැරීමේ අර්ථය

ලා ඉලාහ ඉල් අල්ලාහ්. මූහම්මද් රසුල් අල්ලාහ් යන වාක්‍යයයෙහි තේරුම සහ ලා ඉලාහ ඉල් අල්ලාහ් යන වාක්‍යයෙහි කොහොදේසිය

දේව විශ්වාසය සාක්ෂි දැරීම තැවත්, දේවත්වයේ උසස් ලක්ෂණ හිමි අල්ලාහ් හැර අන් කිසිවෙකුට හෝ කිසි දෙයට දේවත්වය නොමැති බව ප්‍රතික්ෂේප කිරීමය. අල්ලාහ් හැර අන් සියල්ල - මලාංකාවරු, (දේව දිනයේ) තැබුවරු, හෝ අනෙක් මිණිසුන් පමණක් නොව, පිළිම හෝ රාජ්‍ය පාලන බලය යන මේ සියල්ලන්හි දේවත්වයක් නැති බවද, නැමදීමට නූසුදුසු බවද කියනු ලැබේ. මෙහිදී ප්‍රතික්ෂේප කිරීමෙන් අදහස් කරන්නේ, මෙම දෙව්වරුන්ගේ නමින් පිරිසක් ලොවේ පැවතීම ප්‍රතික්ෂේප කිරීම නොව, මෙම පිරිසට මිනිසා විසින් පිරිනමන ලද දේවත්වයේ ගුණාගය ප්‍රතික්ෂේප කිරීමයි.

දෙවනුව:

දේව විශ්වාසය සාක්ෂි දැරීමෙන්, දෙවියා එක්කෙනෙකු බවත්, ඔහු අල්ලාහ් බවත් ඔහුට පමණක් දේවත්වය තිබෙන බවත්, පිළිගැනීම සහ සනාථ කිරීමයි. එනම්, දාසයා වන මිනිසා, සැබැඳු එකම දෙවියා අල්ලාහ් පමණක් බවට විශ්වාස කිරීම සහ ඉන් අනතුරුව, අල්ලාහ් හැර වෙන කුමන දැයකටවත් නැමුදුම් නොකිරීමය.

මූහම්මද් රසුල්ලාහ් යන වාක්‍යයෙහි තේරුම

“ම් අල්ලාහ් මූහම්මද් (පල්ලේලාහු අලෙයිහි ව සල්ලම්) මෙබි පණ්ඩුව කරු බවට මම සාක්ෂි දරම්” සි සිතෙහි පිළිගැනීම හා මූහින් ප්‍රකාශ කිරීමෙහි තේරුම නම්, අල්ලාහ්ට පසුව පිළිපැදිමට සුදුසු අල්ලාහ්ගේ අවසාන වක්තාවරයා වන මූහම්මද් (සල්) වරයා හැර වෙන කිසි කෙනෙකුට හිමිකම් නැත යන්නයි.

ශුද්ධවූ අල් කුරානයේ අල්ලාහ් මෙසේ පවසයි:

“මූහම්මද් (සල්) ඔබ අතරින් කිසිකෙනෙකුගේ එයක් නොවේ. එහෙත් ඔහු අල්ලාහ්ගේ රසුල්වරයාද, අල්ලාහ්ගේ නැබුවරුන්ගේ මුදාවද්වේ. අල්ලාහ් සියල්ල ගැන සදා දන්නේය.” කුරාන් 33:වාක්‍ය 40

“තවද, රසුල්වරයා (මූහම්මද් සල් වරයා) ඔබට කුමන දෙයක් දෙන්නේ ද එය පිළිගන්න. ඔහු වැලැක්වූ දෙයින් වලකින්න.” කුරාන් 59: වාක්‍ය 7.

අල්ලාභ්ගේ ගුන්ථය වන අල් කුරුඡානයට සහ නැව (සල්) තුමාගේ සූත්‍රනාභ් (නිති මාරුග, අණ, වැදුම් පිදුම් ක්‍රියා සහ දේශනා) සමග සෙසු මිනිසුන්ගේ කියමන සැසදේ නම්, මේවාද පිළිගත හැක. නොසැසදේ නම් මේවා ඉවත දැමිය යුතුයි.

ලා ඉළාභ ඉල් අල්ලාභ් හී කොන්දේසි පහත දැක්වේ.

ඇෂානය: සැබැඳු එකම දෙවියා අල්ලාභ් පමණි. ඔහුට පමණක් නැමැතුම් කළ යුතු බව පිළිගත යුතුයි. අල්ලාභ් හැර අන් සියලු දෙවියන් ඇදහිම් ප්‍රතික්ෂේප කළ යුතු බවද, යහපතක් හෝ අයහපතක් කරන්නට ඒවාට ගක්තියක් නොමැති බවද දැන ගැනීමද මෙහි අඩංගුවේ.

1. **අල්ලාභ් කෙරෙහි ඇති විශ්වාසය කිසිදු සැකයෙන් තොරව ස්ථීර එකක් විය යුතුයි.**
 2. **පිළිගැනීම:** මෙහි අඩංගු සියලු කොන්දේසි සම්පූර්ණයෙන් පිළිගත යුතුයි.
 3. **අවනතවීම:** එනම්, අල්ලාභ් එකම අධිපතියාය, මුහම්මද් (සල්) තුමා ඔහුගේ අවසාන නැවරයා හා පණීවුචිකාරයා යන්න සිය කැමැත් තෙන් පිළිගැනී මෙන් හා අවනතවීමෙන් සම්පූර්ණ කළ යුතුයි.
 4. **අවංකභාවය:** එයට අදාළ අවශ්‍යතාවයන් සියල්ල අවංකව ඉටුකළ යුතුයි.
 5. **අල්ලාභ්ට පමණක් වැදුම් පිදුම් කිරීමෙහි, කිකරු ලිලාවෙන් හා අවනත හාවයෙන් අවංකව ඉටු කළ යුතුයි.**
 6. **ඉතා උසස් වූ අල්ලාභ්ටද, ඔහුගේ පණීවුචිකරු මුහම්මද් (සල්) වරයාටද, අල්ලාභ්ට ආත්ම පරිත්‍යාගයෙන් අවනත වන්නන්ටද, ඔහුට කිකරුවුවන්ටද, ආදර කිරීම තුළින්, සියලු මූස්ලිම්වරුන් කෙරෙහි ආදරය දැක්වීම**
- අවසානව, අල්ලාභ් අණ කළ දේ කිරීමෙන් සහ ඔහු තහනම් කළ සියලු දෙයින් වැළකීමෙන්, ඔහුට කිකරුවිය යුතු බව අපි තරයේ සිතේ තබා ගත යුතුයි.

අල්ලාභ්ට කිකරුවීම වනාහි, ඔහුට ආදරය කිරීමෙන්ද, ඔහුගේ දැඩුවම් වලට බියවීමෙන්ද, ඔහුගේ තිලින ලබා ගැනීමේ බලාපාරෙන්තු වෙන්ද, ඔහුගේ සමාව ඉල්ලීමෙන්ද, අවසාන පණීවුචිකරු, මුහම්මද් (සල්) වරයාගේ දේශනා පිළිගෙන, එතුමාගේ ජරුඹා නම් ආගමික නීතිරිති අනුව ජීවත්වීමෙන් ලබාගත යුතුයි. මිට පෙර, පහලට සියලු ජරුඹාවන්හි

ආගමික පිළිවෙත් මෙයින් අහෝසි වන අතර එවායේ ඇති සැම උසස් දෙයක්ම මෙහි ද අඩංගුවේ ඇතේ.

2 වන පාඨම

ඉස්ලාම් හී කුළුනු පහ (අර්කානුල් ඉස්ලාම්)

1. සැබැෂ එකම දෙවියා අල්ලාහ් හැර වෙන කිසිවෙක් නැති බවත්, මූහම්මද් (සල්) වරයා අල්ලාහ්ගේ අවසාන පණිවුබකරු හා වක්තාවරුන්ගේ මුදාව බවත් විහ්වාස කර සාක්ෂි දැරීම.
2. දෙනිකව පස් වේල සලාහ් නම් නැමුමුම ඉට කිරීම.
3. වසරකට වරක් යුප්පත් අයට සකාත් නම් බදු ගෙවීම.
4. සැම වසරම රමදාන් මාසය මුලුල්ලේ උපවාසයේ යෙදීම.
5. හත් වන්දනාව - ජ්විතයේ එක් වතාවක්වත් හැකි නම් මක්කාවට යැමීම.

3 වන පාඨම

දේව විශ්වාසයේ මූලික කරුණු (අර්කානුල් රමානා)

පහත සඳහන් කරුණු විශ්වාස කිරීම

1. අල්ලාහ් කෙරෙහි,
2. ඔහුගේ මලාඉකාවරුන් වන දේව (සුර) දූතයන් කෙරෙහි,
3. අල්ලාහ් හෙළිදරවි කළ ඉදෑද ගුන්ථයන් කෙරෙහි,
4. අල්ලාහ්ගේ වක්තාවරුන් කෙරෙහි,
5. මරණයන් පසු යලි නැගිටින අවසාන දිනය කෙරෙහි,
6. අල් කද්රි - පෙර නියම කළ දේ කෙරෙහි (එනම් අල්ලාහ් අණ කළ සියලු දේ ඒ අයුරින් සිදුවන බවද, එය දෙවය හා ඉරණම බවද විශ්වාස කිරීම. කිසිවෙක් තම ඉරණම කුමක්දැයි නොදනී. එනිසා, මූස්ලිම්වරයෙක් තම ඉලක්කය කරා අවංකව වැයම් කළ යුතු අතර, එහි ප්‍රතිඵලය කුමක් වුවත් එය සතුවින් පිළිගත යුතුයි.)

4 වන පාඨම

ඉස්ලාම් හි ඒක දේව වාදය (තවිහිදු)

තවිහිදු යන ඉස්ලාමිය ඒක දේවවාදය, කරුණු තුනකින් සමන්විතය.

1. අල්ලාභ්ගේ ආධිපත්‍යයෙහි ඒකීයභාවය - තවිහිදු අර රුබූහියියා. මුළු විශ්වයටම ඉන්නේ එකම ආධිපති කෙනෙක් බවත්, ඒවායේ නිරමාර්ථ වරයා, සංවිධායකවරයා, සැලැසුම් කරුවා, පෝෂනය කරන්නා සහ ආරක්ෂා කරන්නා ඔහු පමණක් බවත්, ඔහු අල්ලාභ් බවත් විශ්වාස කිරීම.
 3. අල්ලාභ්ට නැමුමෙහි දී ඒකීයභාවය - තවිහිදු අර උළුහියියා. නැමුම් භා අවනතවීම අල්ලාභ් හැර වෙන කිසි කෙනෙකුට හිමි නොවන බව විශ්වාස කිරීම. වැළුම් ජියුම්, දෙවියන්ගෙන් යැදීම, අදාළුමාන දේවලින් අනුග්‍රහය සෙවීම, දිවුරුම් කිරීම, කුරුබාන් කිරීම, දන්දීම, උපවාසයේ යැදීම සහ හත් වන්දනාවේ යැම යන ක්‍රියා සියල්ල නැමුම් වේ.
 4. අල්ලාභ්ගේ අලංකාරවත් නාමයන් සහ ඔහුගේ ගුණාංගයන්හි ඒකීයභාවය - තවිහිදු - ඉ - අස්මා ව අල් සිගා.
- පහත සඳහන් කරුණු විශ්වාස කිරීම මෙහි අඩංගුවේ:
- අල්ලාභ් සහ ඔහුගේ වක්තාවරයා සඳහන් කළ නාමයන් සහ ගුණාංගයන් හැර වෙන කිසිදු නාමයෙන් හෝ කුණාංගයන් ගෙන් ඔහුව හැදින්වීම් නොකළ යුතුයි.
 - අල්ලාභ්ට පමණක් හිමි නාමයන් සහ ගුණාංගයන් ගෙන් වෙන කිසි කෙනෙක් හැදින්විය නොහැක. උදාහරණය - අල් කිරීම (අතිදියාලුහාව)
 - අල්ලාභ්ගේ ගුන්ථය වන කුරුඳානයේ සහ ඔහුගේ වක්තාවරයා මූහුම්මද් (සල්) වරයා සඳහන් කළ ගුණාංගයන් සියල්ල ඒ ආකාරයෙන්ම සනාථ කළ යුතුයි. ඒවා වෙනස් කිරීම, සම්පූර්ණයෙන් නොසලකා හැරීම, වෙනත් තේරුමක් දීම හෝ ඔහුගේ මැවිම් සමග සමාන කිරීම යනදේ නොකළ යුතුයි. (උදා අල්ලාභ් ඔහුගේ රාජාසනය මත සිටි යයි අල් කුරුඳාන් පවසයි. 20:3)

මුහුම්මද් (සල්) වරයාගේ හඳුස් වාර්තා අනුව, අතිදියාලු (අල්ලාභ්) හත්වැනි අහසට ඉහළින්, බලගතු රාජාසනය උඩින් ඉස්තවා (ඉහල නැගිය). තවද (ඉතා සම්පූර්ණ ඇති) පළවැනි අහසට ඉහළින් ඔහු පැමිණෙන්නේ අරඟා දිනයේ (දුල් හත් 9 වන දින) සහ රාත්‍රියන්හි

අවසාන තුන්වන කොටසෙහිය. නමුත් තම පොදුගලික හාවයෙන් නොව සම්පූර්ණ දැනුමෙන් ඔහු අප සමග නිතර පවතී. (බිඳාති හි)

ඔහු හා සමාන කිසිවක් නොමැති අතර, ඔහු සියල්ල අසන්නේය, දැකින්නේය. කුරුආන් 2:11. මෙම ගුද්ධ වූ කුරුආන් වාක්‍ය අල්ලාහ්ගේ ඇසීමේ සහ දැකිමේ ගුණාගයන් සනාථ කරන වුවද, එය වෙන කිසිවෙතු සමග සමාන නොකෙරේ.

එමෙන්ම, සර්ව බලධාරී වන ඔහු, "මාගේ දැනින් නිරමාණය කළ දැයට (මිනිසාට)" යනු කු. 38:75 පවසා ඇත. තවද, "අල්ලාහ්ගේ අත ඔවුන්ගේ අත මතය." කු.48:10 කියා ඔහු පැවසුවේය. මෙම වාක්‍යයෙන් අල්ලාහ්ට අත් දෙකක් තිබෙන බව සනාථ කරන නමුත්, මෙවා කිසිවක් හා සමාන නොවේ. සැබු විශ්වාසීන් සියලු දෙනාගේ විශ්වාසය මෙය වන අතර, නුහු නැවු ගෙන් පටන් ඉඩරාහිම්, මූසා, රේසා ඇතුළු අල්ලාහ්ගේ අවසාන වක්තාවරයා වූ මූහම්මද් (සල්) දක්වා සියලු දෙනාගේම විශ්වාසය මෙයද වේ. මේ අනුව අල්ලාහ් එහි පවතියි, මෙහි පවතියි හෝ අල්ලාහ් සැම තැනැම පවතියි යන සමහරුන්ගේ මතය වැරදියි. අහසේ තම රාජාසනයේ ඔහු සිටිනා බව අල්ලාහ් පවසයි.

තවිහිද් වන ඒක දේව වාදයේ මෙම සංකල්ප තුන "ලා ඉලාහ ඉල් අල්ලාහ්" - නැමදුම සඳහා අල්ලාහ් හැර වෙන කිසිවෙතුට හිමිකම් නැත යන අර්ථයෙහි ඇතුළත්ය.

අල්ලාහ්ගේ පණීවුඩකරු, මූහම්මද් (සල්) වරයාව-ව්‍යුත්බි අල් ඉඩාබා අනුගමනය කිරීම අත්‍යාවක් කරුණක් වන අතර, එය තවිහිද් අල් උදුහිසියා හි කොටසක් වේ.

මූහම්මද් (සල්) වරයා අල්ලාහ්ගේ පණීවුඩකරු බවට සාක්ෂි දරනවිට, ඉහත සඳහන් කරුණු සියල්ල එහි අඩංගුවන අතර, මෙයින් තෙරුම් වන්නේ, අල්ලාහ්ගේ කුරුආනයට පසුව පිළිපැදිමට අල්ලාහ්ගේ අවසාන රසුල්වරයා මූහම්මද් (සල්) වරයා හැර වෙන කිසි කොනෙකුට හිමිකම් නැත යන්නයි. කුරුආන් වැඩි 59:7 හා 3:31 දෙස බලන්න.

5 වන පාඨම

ශිරක් - නැමදුමෙහි අල්ලාහ් සමග වෙනත් අයද හවුල් කර ගැනීම ශිරන් ක්‍රියාව වර්ග දෙකට බෙදිය හැක.

1. විශාල ශිරක් (විවිධ දේව වන්දනා)
2. කුඩා ශිරක්

1. විශාල ජිරක් (ප්‍රධාන විවිධ දේශ වන්දනාව)

මෙය නිසා කෙනෙකගේ ක්‍රියා සියල්ල නිශ්චිත වීමෙන්, සඳා කල් අපාය ගින්නේ රදි සිටින්නට අවශ්‍ය වන බව කුරුඹානය පවසයි.

“එහෙත් ඔවුන් නැවුදුමේදී අල්ලාහ් සමග වෙනත් අය හැඳුව්ල් කර ගත්තේ නම්, ඔවුන් කළ තොද දැය මැකි යන්නේය.” කු. 6:88

අල්ලාහ් මෙසේ පවසයි. “මූෂ්‍රිකීන් වරුහනට (බහුදේව වන්දනාකරු, එළම වන්දනාකරු, අල්ලාහ්ගේ ඒකීයාභවයේ විශ්වාස නොමැති අය) දේව විශ්වාසයෙන් තොරව තමාට එරෙහිව තමන්ම සාක්ෂි දරණ කළේ, අල්ලාහ්ගේ දේවස්ථාන පරිපාලන කළ නොහැක. (මස්ඩ්දීනි අල්ලාහ්ට නැමුදම් මෙහෙයුම් කිරීම, ගොඩ නැගිලි නඩත්තු කිරීම, පිරිසිදු කිරීම යනදේ) මෙම අයගේ ක්‍රියා සියල්ල අපනේ යන අතර කුවන් අපාය ගින්නේ සඳා කළේ රදි කිරී.” අල් කුරුඹාන්. 9:17

අල්ලාහ්ට තවත් කෙනෙකු හැඳුව්ල් කරන ජිරක් යන තත්ත්වයේ සිටියදී කෙනෙක් මරණයට පත්වුයේ නම්, ඔහුට අල්ලාහ්ගේ සමාව නොලැබෙන අතර, ස්වර්ගයටද ඇතුළත් කරනු නොලැබෙන බව පහත සඳහන් කුරුඹාන් වැකාෂ අවවාද කරයි.

“නැමුදුමෙහි තමාට සහකරුවන් තනන්නාට අල්ලන් සමාව නොදෙයි. එය හැර වෙනත් පාප ක්‍රියාවන්හට, ඔහු කැමති අයට සමාව දෙන්නේය.” අල් කුරුඹාන් 4:116

“අත්ත වශයෙන්ම නැමුදුමෙහි අල්ලාහ්ට සහකරුවන් කුවුරු තනන්නේද, අල්ලාහ් ඔහුට ස්වර්ගය තහනම් කර ඇතු. නිරයේ ගින්න ඔහුට හිමි ස්ථානයවේ. තවද, විවිධ දේව වන්දනාකරුවන් හා වැරදිකරු වන්ට (දාලිමුන්) සහතකරු කිසිවෙක් නොමැතු.” අල් කුරුඹාන් 5:72

මළවුන් ගෙන් පිළිසරන පැකීම, සහ සරන පතා පිළිම වන්දනාවේ යෙදීම, ඒවාට හාරවීම, සතුන් මරා හාරය ඔප්පු කිරීම යන කරුණු සියල්ල මෙවැනි ජිරක් යටතේ අඩංගුයි.

2. කුඩා ජිරක් (විවිධ දේශ වන්දනාවහි කුඩා කුමය)

මේවා කුරුඹාන් වාක්‍ය තුළින් සහ නැඩුමාගේ පුන්නත් මගින් පෙන්වන ලදී. විශාල ජිරක් වර්ගයට මේවා හිමි නොවන අතර, ලෝකයාට පෙන්වන්නට (මුනාකිවරු) කරන යහ ක්‍රියා, අල්ලාහ් මත නොව වෙනත් දේ මත දිවුරුම් කිරීම, අල්ලාහ් සමග වෙනත් අය ක්‍රියාවහි ආදේශ කිරීම යන සමහරක් වේ.

නැඩා (සල්) කුමාගේ පහත සඳහන් හදිස් වදන් දෙස බලන්න:

“කුඩා මිරක් පිළිබඳව බව සඳහා භයවෙමි.” යයි නැඩා (සල්) වරයා වරක් පැවුපුහ. කුඩා මිරක් යනු කුමක් දැයි ඇසුවිට, එය සැගවුනු මිරක් බව එතුමා පිළිතුරු දුන් බව, මහ්මුද් ඉඩින් ලැබි අල් අන්සාරී (රලියල්ලාභු) දන්වා, ඉමාම අහ්මද්, අල් තබානි සහ බයිහකි යන හදිස් විද්වත්ත් වාර්තා කරති.

“අල්ලාභ් හැර වෙන කිසිවෙක් මත දිවුරුම් කරන්නා, කාගිර හෝ මුෂ්‍රික් බවට පත්වේ.” යනුවෙන් උමර ඉඩින් අල් කාත්තාබි (රලි) දන්වා අඩු දාවුද් සහ තිරමිදී වාර්තා කරති.

“අල්ලාභ් සහ අසවල් තැනැක්තා යමක් සිදු කරයි කියා නොකියන්න. එවෙනුවට, ‘අල්ලාභගේ අණ පරිදි අසවල් අය එය කරන්නේය.’ සි පවසන්න. (අල්ලාභ් ව මිශ්‍ර යනුවෙන් නොව මාජා අල්ලාභ්, තුම්ම මිඇන) භුදේධිඵ ඉඩින් අල් යමන් (රලි) දන්වා, අඩු දාවුද් වාර්තා කරයි.

මෙවැනි මිරක් ක්‍රියා හේතුවෙන් කෙනෙක් සඳා කල් අපාය ගින්නේ පසු නොවන නමුත්, ඔහු තුළ තව්හිද් නම් ඒක දේව විශ්වාසයේ අසම්පූර්ණ භාවය මෙයින් පෙන්වයි.

වෙස්වලා ගත් මිරක්

වෙස් වලා ගත් මිරකය, ප්‍රධාන මිරක් සහ කුඩා මිරක් යන දෙවරුගයටම අයත්වේ. එනම්, මුනාගික්වරු (කුහක අය) තම සිත් තුළ ඒක දේව විශ්වාසය නොමැතිවුවත්, එය සගවා තමා මූස්ලිම් බවට අනුන්ව පෙන්වන කළේ, මෙම ක්‍රියාව ප්‍රධාන මිරක් බවට පත්වේ.

ලෝකයාට කැඳී පෙනෙනු පිණිස, යහපත් ක්‍රියා කිරීම, ඒවා අලංකාර කිරීම වැනි රියා නමැති ක්‍රියාවන්හි කෙනෙක් යෙදෙනවිට, එම වෙස් වලාගත් මිරකය, කුඩා මිරක් බවට සැලකේ යයි මහ්මුද් අල් අන්සාරී වාර්තා කළ පහත සඳහන් හදිස් පෙන්වයි.

වරක් නැඩා (සල්) වරයා, “අල් මසිහ් අද් ද්‍රේෂ්‍යල් ට වඩා විශාල භානියක් ඔබලාට සිදුකළ හැකි බව මම බිජවන කරුණෙක් ගැන පවසන්නද?” යනුවෙන් විමසුහ. “මව්, අල්ලාභගේ නැඩා තුමන්ති” යයි සෙනාග පිළිතුරු දුන්විට, “එය තමයි වෙස්වලා ගත් මිරකය. අනුන් තමා දෙස බලන නිසා මිනිසෙක් සලාභ් කිරීමට නැගිට, එය අලංකාර කරන්නට උත්සාහ කිරීමය.” සි එතුමා පිළිතුරු දුන්හ. අඩු සර්ද් අල් කුද්රි (රලි) සඳහන් කර, ඉමාම අහමද් තුමා මූස්නද් නම් ගුන්ථයේ වාර්තා කරයි.

මෙවැනි අනතුරු සියල්ලෙන් මිදි, ජය ගන්නට අල්ලාහ් අපට අනුග්‍රහ කෙරේවා.

6 වන පාඩම

ලෙඩුක් හෝ පිඩාවෙන් රකචරණය පතා

මුද්දක් හෝ තුලක් පැළදීම පිරක් ක්‍රියාවකි

සර්ව බලධාරී අල්ලාහ් මෙසේ කියයි. “පටසන්න. අල්ලාහ්ට අමතරව ඔබ අමතන දේ - අල්ලාහ් මට යම් හැනියක් සිදු කරන්නටටු නම්, ඒවා ඉවත් කරන්නට හැකියාවක් ඇත්තෙයිද? පටසන්න, අල්ලාහ් පමණක් මට සැහැ. විශ්වාස කළන්නේ කම විශ්වාසය ඕහු කෙරෙහි පමණක් තබනු ලැබේ.” අල් කුර්ඹාන් 39:38

ඉමරාන් බින් ඩුසේසින් (රලි) මෙසේ වාර්තා කරයි. නඩ් (සල්) වරයා ද්‍රව්‍යක් පිත්තල මුද්දක් පැළදුගත් මිනිසේක් දැක, එය කුමක්දැයි වීමසුහ. එය මහඟ වයසේ දුබලකමින් මිදෙන්නට බව ඔහු පිළිතුරු දුන්නේය. “එය ගලා ඉවත් දමන්න. එයින් සිදුවන්නේ ඔබේ දුබලකම තවත් වැඩිවීමයි. එය පැළද සිටියදී ඔබ මරණයට පත්වුවහොත්, කිසි දිනක ඔබ සාර්ථක වන්නේ නැතු.” ඒ නඩ් (සල්) වරයා ඔහුට කිහි. පිළිගත හැකි අයගේ මාර්ගයෙන් ඉමාම් අහමද් (ඉඩින් හම්බල්) මෙම හදිසය වැළා කරයි.

තවද, අහමද් (ඉඩින් හම්බල්) පහත සඳහන් (නඩ් සල් වරයා දක්වාම වාර්තා කරුවන් සොයා ගත හැකි) මරු හදිසයක් වාර්තා කරයි. මූහම්මද් (සල්) මෙසේ පැවසු බව උක්බා බින් ආමිර (රලි) දන්වයි. “කවරෝක් සුරයක් හෝ එවැනි දෙයක් පැළද ගත්තේද, ඔහුගේ පැතුම් අල්ලාහ් සාර්ථක කිරීම, ඔහු කිසි ද්‍රව්‍යක දැක ගන්නේ නැත. කෙනෙක් මුහුදු බෙලි කට්ටක් එල්ල ගත්තේද, ඔහු කිසි දිනක සාමය හා සහනය ලබන්නේ නැත.” තවත් වාර්තාවක් අනුව, “කෙනෙක් සුරයක් පැළද ගත්තේද, ඔහු පිරක් නැමැති පාප ක්‍රියාව කරගත්තේය.” යනුවෙන් නඩ් (සල්) වරයා පැවසුහ.

හුදේයිගා (රලි) ද්‍රව්‍යක් උණ ගැනීමෙන් වලකින්නට හෝ එයට ප්‍රතිකාර වශයෙන් තුලක් අත්ත බැඳ සිටි කෙනෙක් දැක, එය කපා දමා, “මුවන්ගෙන් බොහෝ අය, අල්ලාහ් කෙරෙහි විශ්වාස කරන අතර, තවමත් පිරක් (බහු දේව වන්දනා) ක්‍රියාවද කරගෙන යති.” යන අල් කුර්ඹාන් 12:106 වාක්‍ය කියෙවු බව ඉඩින් අඩ් හාතිම් වාර්තා කරයි.

පාඨමෙහි වැදගත් කරුණු

- ආරක්ෂාව පතා මූදු, සුරය හෝ නූල් වැනි දේ පැළදීම සම්පූර්ණ යෙන් තහනමිය.
- සහාබාරුන් පවා මෙවන්නක් පැළද සිටියදී, මරණයට පත්වුවහොත්, මත් ජීවිතයේ සාර්ථක නොවන්නේය. ප්‍රධාන පිරිකයට වඩා කුඩා පිරික් බැරපතල බව සහාබාවරුන්ගේ වාර්තා සනාථ කරයි.
- නොදැනුවත්කම නිදහසට කරුණක් නොවන බව සලකන්න.
- එවැනි දෙයක් පැළදීමෙන් මෙලොව ජීවිතයට සෙතක් සිදු නොවයි. ඒ වෙනුවට තවතවත් හානි සිදුවෙන බව නැඩා (සල්) වරයා කිහි. “එයින් ඔබේ දුබල ගතිය තවත් වැඩිවේ.”
- මෙවැනි ක්‍රියා කරන්නන් තරයෙන් තහනම් කර, ඒවා ප්‍රතික්ෂේප කළ ආකාරය දෙස බලන්න.
- කෙනෙක් ආරක්ෂා පතා යමක් පැළද ගත්තේ නම්, එවැනි දෙය හාරව යටතේ ඔහු සම්පූර්ණයෙන් පත්වන බව කරන ලද ප්‍රකාශය.
- සුරයක් පැළද ගත් කෙනෙක් පිරික් යන පාප ක්‍රියාවක් කළ බව කරන ලද ප්‍රකාශය.
- සහාබාවරුන් ප්‍රධාන පිරික් පිළිබඳ කුරුඹාන් වාක්‍ය කියවා, කුඩා පිරික් හෙළා දැක්වූ බව භුදේධිගා (රලි) කියවූ කුරුඹාන් වාක්‍ය පැහැදිලිව පෙන්වයි. ඉඩන් අඩ්බාස් (රලි) ද, සුරා බකරාවෙන් 165 වන වාක්‍ය කියවා මෙම කරුණු පහදා දුන්නේය.
- උණ ගැනීමෙන් සුවයද, ඇස් වහ වැනි උවදුරෙන් සහන පතා සුරය, මන්ත්‍ර ජප කළ නූල් යනාදිය උපයෝගී කිරීම පිරික් ක්‍රියාවන්වේ.
- යමක් පතා සුරයක් වැනි දේ පැළද ගත් අයගේ පැතුම් අල්ලාහ් ඉෂ්ට නොකරන බවත්, මූහුදු බෙලි කටිවක් එල්ල ගත් අයට සාමය හා සහනය නොලැබන බවත් කළ ගාපය. එනම්, අල්ලාහ් මෙම අය අතහැර දමා අවසන් බව කළ ප්‍රකාශය.

7වන පාඩම

රුබා (මතුරන ලද) සුරයක්, යන්තුයක් හෝ තුලක් පැළදීම

එපිර අල් අන්සාරි (රලි) මෙසේ පවසයි. “අල්ලාහ්ගේ වක්තාවරයා (සල්) සමග ගමනාක් ගියෙමි. එවිට ඔවුන්ගේ බෙල්ල වටේ දුනු තුලත් හෝ වෙනත් කිසි දෙයකින් සඳු මාල නොතිබිය යුතුයි. එවා කපා දමන්න.” සි අණ කර, එතුමා පණිවුචිකරුවෙක් එවුහ. (මූලාගු අල් බුහාරි සහ මූස්ලිම්)

අර රුබා, අත් තිමාතුම් සහ අත් තිවලාහ් යන සියල් ක්‍රියාවන්ම හිරක් නැමැති විවිධ දේවවන්දනා ක්‍රම බව අල්ලාහ්ගේ වක්තා (සල්) වරයා පැවසුවේය සි ඉඩන් මසුලාද් (රලි) වාර්තා කළේය. (මූලාගු අහ්මද් සහ අඩු දාවුද්)

අත් තිමාතුම් යන්නේ ඇසේ වහ වැනි දේවලින් සිදුවන උවදුරින් ආරක්ෂා පතා දරුවන්ගේ කරේ දමන සුරය හෝ යන්තුයයි. කුරාභාන් වාක්‍ය හෝ අල්ලාහ්ගේ නාම සහ ගුණාංගයන් එහි තිබේ නම් සමහර අය එවා අනුමත කළ අතර, සමහරු එවා තහනම් කළහ. තහනම් කළ අය අතරින් ඉඩන් මසුලාද් (රලි) කෙනෙකි.

අත්තිවලා (වහි කිරීම හෝ මේහන කිරීම) යන්නේ බිරිද හා සැමියා අතර ආදරය වැඩිකිරීමේ භැනියාව තමාට තිබේ යයි පවසා සමහර අය කරන ක්‍රියාවන්ය.

පහත සඳහන් මරුදු හදිස් එකක් අඩුලාහ් බින් උකෙයිම වාර්තා කරයි. “යම කෙනෙක් සුරයක් පාවිචිචි කළේ නම්, හෝ තම ගරිරයේ බැඳ ගත්තේ නම්, හෝ පැළඳ ගත්තේ නම්, එම සුරයෙහි හාරව යටතට ඔහු සම්පූර්ණයෙන් පත්විය.”(මූලාගු අහ්මද් සහ තිරමිදී)

“මි රුවෙයිනිස් මට පසු දිග කළක් ඔබ ජ්වත්විය හැක. එනිසා, කෙනෙක් තම රවුලේ ගැට දමා ගන්නේද, ආරක්ෂාව පතා තුළක් හෝ ලණුවක් බැඳ ගන්නේද, මළ මූතා කළායින් පසු වියලි ගොම හෝ සතුන්ගේ ඇටකටු යොදා පිරිසිදු කර ගන්නේද, ඔහුව මම අහිමි කරගත් බව (ඔහු හා මා අතර කිහිදු සම්බන්ධතමක් නැත) මිනිසුන්ට දන්වන්න.” යනුන් අල්ලාහ්ගේ වක්තාවරයා (සල්) පැවසු බව රුවෙයිනි (රලි) වාර්තා කරයි. (මූලාගු අහ්මද්)

සරද් බින් ජාබිර මෙසේ වාර්තා කරයි. “යම කෙනෙකු ගෙන් සුරයක් හෝ ආරක්ෂාව පතා බැඳගත් තුළක් කවුරු හෝ කපා දමන්නේ නම්, එම ක්‍රියාව වහල්ලෙක් නිදහස් කළා හා සමානයි.”

කුරුභාන් වාක්‍ය හෝ වෙනත් ඩිනැම දෙයක් ලියා පැළදගත් සුරය සහ යන්තු යන සියල්ල පිළිබඳ සිය අකැමැත්ත අධිකුල්ලාභ් ඉඩින් මස්ලාද් (රලි)ගේ මිතුයෙක් වන වකී ඉඩිරාහිම් නාහී වාර්තා කරයි.

මෙම පාඩමේ වැදගත් කරුණු:

ඉහත සඳහන් කුයාවන් සියල්ල කිසිදු සැකයෙන් තොරව පිරික් වේ. මෙටැනි අනතුරුවලින් මිදෙන්නට අල්ලාභ්ගේ පිහිට අපට ලැබේවායයි පතම්.

8වන පාඩම

ගහක් හෝ ගලක් වැනි දේවලින් ආයිරවාද පැනීම

අති උතුම් අල්ලාභ් පැවසුවේ මෙසේය. “අල් ලැත් සහ අල් උස්සා සහ මනාත් (අනුවන අරාධිවරුන් නැමුම් කළ සමහර පිළිම) ගැන ඔබ සලකා බැලුවේද?” අල් කුරුභාන් 53:219 සහ 20

අඩු වකිද් අල් ලයින් මෙසේ පැවසුවේය. “කුණ්ඩ තත්ත්වයෙන් මිදී මුස්ලිම්බූ අත්ත, ඩුනෙයින් සටන කරා ගියෙමු. එහි මුෂිරික්වරු (බහු දේව වන්දනා කරුවේ) දාත් අන්වාත් නමින් මසන් ගසක ආයිරවාද පතා, එම ගස පසුකර යනවිට, තම අවි ආයුධ ගහ් එල්ලා තබා, ඒ අසල නැවති සිටිති. අපි එම ගස පසු කරගෙන යනවිට, ‘අල්ලාභ්ගේ වක්තාවරයාණනිණි මෙම දාත් අන්වාත් මෙන් අපටත් තවත් දාත් අන්වාත් එකක් සාදනු හැකි දැ?’ සි ඇසුවෙමු. එයට, ‘අල්ලාභූ අක්බර. මාගේ ප්‍රාණය කා අත් තිබේද, මිහුගේ (අල්ලාභ්ගේ) නාමයෙන්) දිවුරමි. ඇත්ත වගයෙන්ම ඔබට පෙරවූ ජාතින්ගේ මග මෙයයි. ඔබ කිවේ, ඉස්රායිල් ජාතින් මූසා (අලෙ) ට, ‘ඒ අයගේ දෙවිවරුන් මෙන් අපටත් දෙවියෙක් තනන්න,’ සි කි පරිදිය. මහු (මූසා), ‘ඇත්ත වගයෙන් ඔබ කිසිවක් නොදන්නා මිනිස්සුන්ය.’ සි කිහ. (කුරුභාන් 7:138) ඔබද ඇත්ත වගයෙන් ඔබට පෙරවූ ජනයා අනුගමනය කරන්නන්ය.” සි නඩි (සල්) වරයා පිළිතුරු දුන්හ.

මෙම පාඩමේ වැදගත් කරුණු:

දාත් අන්වාත් හා සමාන ගහක් සහාබාවරුන් (රලි) ඉල්ලීම.

- මෙය අල්ලාභ්ට කැමති කුයාවක් බව වරදවා සිතා, මෙම කුයා මාර්ගයෙන් අල්ලාභ්ට සම්පවීමට ඔවුන් බලාපොරොත්තු වුහ.

- නැඩ් (සල්) වරයා මෙය ප්‍රතික්ෂේප කරනවිට, “අල්ලාහු අක්බර. ඔබට පෙරවූ ජාතීන්ගේ මග මේවාය” සි පැවසුවේ, එහි බැරුම් තත්ත්වය පෙන්වා දීම පිණිසයි.
- සමහර සහාබාවරුන් (රලි) පවා තමා කරන්නටවූ ක්‍රියාවෙනි ස්වාභාවය ගැන නොදැන්නේ නම්, එයට බොහෝ කළකට පසුව පැමිණී (දුබල ර්මාන් සහිත) පරපුර මේ පිළිබඳව හරි විස්තර නොදැන්නා තත්ත්වයේ ත්වත්වීම පුදුමයට කරුණක් නොවේ. මක්කා ජයග්‍රහණයෙන් මක්කා වැසියන් සියලුල මූස්ලිම් බවට පත්වූ පසු, පුතෙනයින් සටන සිදුවූ අතර, නවතම මූස්ලිම්වරු ද එයට සහභාගිවූ බව මතක තබා ගත යුතුයි.
- වදින්නට සිදුසූ අල්ලාහ් භැර වෙන කිසිවෙක් නැත යන වැක්‍රය තුළ, සැයැල් තිබෙන සිදුම් තේරුමෙහි, මෙවැනි දේ ප්‍රතික්ෂේප කර ඇති බව ඔවුන්ට අවබෝධ නොවුනි.
- ඡිරකය ප්‍රධාන හා කුඩා යන දෙව්ගීයට අයත්වන හෙයින්, සහභාවරු මෙම ඉල්ලීම කළ පමණින් ඉස්ලාම් ධර්මය භැර ගිය පාපයට ලක්වූයේ නැත.
- ඡිරක් යන විවිධ දේශ නැමැතුම කරා යන සියලු මාරුග සම්පූර්ණයෙන් වසා දැමීම අත්‍යාවශා වන අතර, දේශ විශ්වාසය නොමැති අදාළ ජාතීන් ලෙස පෙනී සිටීම තහනම් කළ යුතුය.
- මූහම්මද් නැඩ් (සල්) තුමා, ‘මාරුග මේවාය’ සි පවසමින් පොදුවේ මිනිස් ස්වභාවය ගැන සඳහන් කළහ.
- යුදෙව් සහ ක්‍රිස්තු බැංකිමතුන්ගේ වැරදි ක්‍රියාවන් හෙලා දකින සැම අවස්ථාවකම, එවැනි ක්‍රියා මාරුගයෙන් වැළකෙන ලෙස, කුරුආන් හේ අල්ලාහ් අපට අවවාද කරයි.
- කෙනෙක් අසත්‍ය දෙයින් ඉවත්වී (මූස්ලිම් බවට පත්වී) සමහර ඉස්ලාමීය විශ්වාස හා ක්‍රියාවන්හට පුරුදුවූවත්, පැරණි මත හා පුරුදු මහු තුළ රඳී තිබීම වැළකිය නොහැකි බව සහභාවරුන්ගේ “අව අලුතින් කුණ්‍ර තත්ත්වයෙන් මිදි” යන වාක්‍ය පෙන්වයි.

9වන පාඨම

අල්ලාහ් හැර වෙනත් අය වෙනුවෙන් කුර්බාන් කිරීම
(ආහාර සඳහා සහුන් මැරීම)

අති උතුම් අල්ලාහ් මෙසේ පටසය. "පවසන්න. ඇත්ත වශයෙන්ම මගේ නැමුදුම, මගේ පරිත්‍යාගය, මගේ ජීවිතය, මගේ මරණය, සර්ව ලෝක අධිජනී අල්ලාහ් වෙනුවෙන්වේ. ඔහුට සමාන කිසිවෙකු නැත. මම අණ ලැබුවේ මෙලෙසය. තවද, මූස්ලිම්වරුන් ගෙන් මම පළමුවැන්නා වෙමි." අල් කුර්ඩාන් 6: 162 සහ 163.

"එනිසා, නැමුදුමෙහි ඔබ ස්ථාලියා වෙන හැරි, (ඔහුගේ නාමයෙන් පමණක්) පරිත්‍යාග (කුර්බාන්) කරනු මැනවී." අල් කුර්ඩාන් 108: 2

"අල්ලාහ්ගේ රජුල් (සල්) වරයා, අල්ලාහ්ගේ විනිශ්චය හතරක් ගැන මට දැන්වුහ." යනුවෙන් අලි ඉඩින් අඩි තාලිබ් (රල්) වාර්තා කළේය.

1. අල්ලාහ් හැර වෙනත් කෙනෙකුගේ නාමයෙන් කුර්බානය කරන කෙනෙකුට අල්ලාහ්ගේ ගාපය හිමිවේ. (මූස්ලිම්වරු සිනැම ක්‍රියාවක් කරන විට බිස්මිල්ලාහ්-අල්ලාහ්ගේ නාමයෙන් යනුවෙන් පටන්ගනී. ඉස්ලාමිනි කුර්බාන් යනු ලේ බිඳීම නොව, ආහාරයට ගනු පිණිස සතෙක් මැරීමයි.)
2. තම දෙමාපියන්ට කවුරු ගාප කරන්නේද, ඔහුට අල්ලාහ්ගේ ගාපය හිමිවේ.
3. ඉස්ලාමි ධර්මයේ නැති නවීන දෙයක් එහි ඇතුළත් කරන්නෙකුට කවුරු උපකාර හා ආරක්ෂා සපයන්නේද, ඔහුට අල්ලාහ්ගේ ගාපය හිමිවේ.
4. ඉඩම් මායිම් පෙන්වන සලකුණු වෙනස් කරන්නෙකුට අල්ලාහ්ගේ ගාපය හිමිවේ.

"කෙනෙක් මැස්සේක් නිසා ස්වර්ගයටද, තවත් මිනිසේක් මැස්සේක් නිසා නිරයටද ඇතුළත්විය" යනු, අල්ලායහ්ගේ රජුල්වරයා (සල්) වරක් පැවසු බව තාරික් බින් පිහාබි වාර්තා කළේය. "එය සිදුවුනේ කෙසේදු?" දි සමාබාවරු විමසුහ. පිළිමයකට යමක් පුද කරන තුරු එතැනැ පසුකර යන්නට ඉඩ නොදැන මිනිසුන් පිරිසක් ලැයින් දදදෙනෙක් ගියහ. එම පිළිමයට යමක් පුදන ලෙස පැවසු විට, තමා අත කිහිදෙයක් තැකි බව කෙනෙක් කිවේය. මැස්සේක්වුවත් කමක් නැඟු පුද කරන්නයි ඔවුන් කි විට, එයින් එක්කෙනෙක් මැස්සේක් පුද කළායින්, ඔහුට යන්නට ඉඩ ලැබුනි. ඒ හේතුවෙන් ඔහු නිරයට ඇතුළුවිය. දෙවැනි මිණිසා, "සියලු කරති හිමි අල්ලාහ් හැර වෙන

කිසිවෙකුට කිසිදෙයක් පුද තොකරම්” සි පැවසුවිට, එම සෙනග ඔහු මරා දෙමුහ. ඒ හේතුවෙන් ඔහු ස්වර්ගයට ඇතුළුවිය. මූලාගු ඉමාම් අභ්‍යමද්.

පාඨමෙහි මැදගත් කරුණු

- අල්ලාහ් හැර වෙන නිසිවෙකුට පුද කරන්නන් කෙරෙහි ගාපය.
- දෙමාවියන්ට ගාපකරන්නාට ලැබෙන ගාපය. (අනුන්ගේ දෙමා පියන්ට කෙනෙක් ගාප කළවිට, ඒ අය හැරී මොහුගේ දෙමායන්ට ගාප කරති.
- ඉස්ලාම ධර්මයේ නැති දෙයක් අඩතින් ඇතුළත් කරන්නෙකුට (මුහුද්‍යා) උපකාර හා ආරක්ෂා සපයන්නාට අල්ලාහ්ගේ ගාපය. එනම්, ආගමෙහි වෙනසක් කිරීම අල්ලාහ්ට පමණක් හිමි ක්‍රියාවක් වන අතර, එසේ කරන කෙනෙකුට උපකාර හා ආරක්ෂා කරන්නාට අල්ලාහ්ගේ ගාපය හිමිවේ.
- ඉඩම මායිම වෙනස් කරන්නෙකුට අල්ලාහ්ගේ ගාපය හිමිවේ.
- මැස්සේකුගේ ඉතා සාමාන්‍ය නමුත්, වැදගත් කථාව.
- මැස්සේක් පුද කළ මිනිසා, පෙර ජේතනාවෙන් තොරව එය කළත්, තම ජේතිය බෙරා ගැනීමට කළ ක්‍රියාවේ හේතුවෙන් අපායට ඇතුළුවිය.
- විශ්වාසීන්ට ජිරක් ක්‍රියාව පිළිකුල් සහිත දෙයක් බව පෙන්වීම. බාහිර ක්‍රියාවකින් වුවත්, තම ර්මානයේ පවිත්‍ර හාවය යෙක ගැනීම පිනිස දෙවන මිනිසා ඉවසීමෙන් මරණයට මුහුණ දුන් ආකාරය.
- මැස්සේක් නිසා අපායට ගිය මිනිසා මුස්ලිම් කෙනෙකි. ඔහු කාගිර නම්, නඩි (සල්) වරයා මැස්සේක් නිසා අපායට ගිය බව පවසන්නේ නැත.
- “ස්වර්ගය, ඔබ සපත්තු බදින ලකුවට වඩා සම්පව ඇත. අපායද ඒ ලෙසමයි.” යන නඩි වදන මෙම උදාහරණය සනාථ කරයි.
- කාගිරවරුන්ගේ අරමුණවන්නේ මුස්ලිම්වරුන්ගේ සිතුම පැතුම වෙනස් කිරීම වනාහිය.

10 වන පාඨම

අල්ලාහ් හැර අන් කිසිවෙකුට හාරවීම ජිරක් වේ

අති උතුම් අල්ලාහ් මෙසේ පැවසුවේය.“මුත්‍රින්” තම හාරය ඉටු කරනි. තවද, සෑම තැනම අපරාධ පැතිරෙන දිනය කෙරෙහි මුත්‍රින් හයවත්නි.”
අල් කුරුභානය 76:7

“අල්ලාහ්ගේ මාරගයේ දන්” දීම උදෙසා කුමන වියදමක් කරන්නේද, ඔබ කුමක් හාර වන්නේද, ඒ සියලිදේ ගැන අල්ලාහ් දන්නා බව දැනගන්න.” අල් කුරුභානය 2:270

අල්ලාහ්ගේ නැඩ (සල්) වරයා මෙසේ පැවසු බව අයිජා (රල්) තුමිය වාර්තා කළාය. ‘ඔබ අතරින් අල්ලාහ්ට කිකරු වන බව කෙනෙක් හාරවුනේද, ඔහු අල්ලාහ්ට කිකරු විය යුතුයි. අල්ලාහ්ට කිකරු නොවන බව කෙනෙක් හාරවුනේද, ඔහු අල්ලාහ්ට අකිකරු නොවිය යුතුයි.’ - මූලාශ්‍රිතය අල් බුහාරි.

පාඨමෙහි වැදගත් කරුණු

- කෙනෙක් හාරයක් කළහොත් එය ඉටු කිරීම අනිවායී කරුණකි. හාරවීම යන්නේ, නැමුදුම හා සමාන ක්‍රියාවක් වන හෙයින්, අල්ලාහ් හැර අන් කිසි කෙනෙකුට හාරවීම හා හාරය ඉටු කිරීම ජිරක් ක්‍රියාවක් බව සළකන්න.
- අති උතුම් අල්ලාහ්ගේ අණට එරෙහිව යමක් කරන්නට කෙනෙක් හාර වුවහොත්, එය ඉටු කිරීමට ඔහුට අනුමත තැත.

11 වන පාඨම

අල්ලාහ් හැර අන් කිසිවෙකුගෙන් ආරක්ෂා පැනීම ජිරක්වේ.

අති උතුම් අල්ලාහ් මෙසේ පැබයයි. ‘අත්ත වශයෙන්, මිනිසුන් ගෙන් සමහර, පිරිම පින්වරුන්ගෙන් රැකවරණය යොවේය. එහෙන් මුත්‍රින් (පින්වරුන්) මේ අයගේ (මිනිසුන්ගේ) පාපය සහ දේශ විශ්වාස නොමැතිකම වැයි කළේය.’ 72:6

හවිලා බින්ත් හකිම (රල්) තුමිය මෙසේ වාර්තා කළාය. “යම කෙනෙක් තැනෙකට අනුළුවන වට, ‘අල්ලාහ් මැටු (මැවීම්වල) උවදුර සිට, ඔහුගේ සම්පූර්ණ වටන තුළින් ආරක්ෂා පතම්; දි කිවහොත්, ඔහු එතැනින් ඉවත්වන තුරු ඔහුට කිසිද හානියක් සිදු කොකෙරේ.’” යය අල්ලාහ්ගේ නඩ (සල්) වරයා පැවසුහ. (මුස්ලිම්)

පාඨමෙහි වදුගත් කරනු

- අල්ලාහ් හරේ අන් කිසිවෙකුගෙන් ආරක්ෂා පැනීම ජිරික් හි කොටසක්වේ.
- මෙලොවේ යම් වාසියක් ලබාගත්තව හෝ යම් උච්චරකින් හෝ අවාසියකින් හෝ මිදෙන්තව සමඟවට හකිවන නමුත් මෙවත් පැනුම් (දූජා) ජිරික් නොවන බව නොකිතන්න.
- අල්ලාහ්ගේ වවන ඔහුගේ මැවිම නොවන අතර, අල්ලාහ් මැව දේවමින් ආරක්ෂා පැනීම ජිරික් බව විද්‍යාත්තුන් මෙම හඳුසය පෙන්වා දෙයි.
- අල්ලාහ්ගේ වවන තුවින් ආරක්ෂා පතන මෙම යාචික්දාව කෙටි නමුත් ඉතා උසස්ය.

12 වන පාඨම

අල්ලාහ් හරේ අන් කිසිවෙකු ගෙන් සහන පැනීම (උස්තිගාතා) හෝ යාචික්දා කිරීම ජියාවකි.

අති උතුම් අල්ලාහ් මෙයේ පාවසුවේය. “අල්ලාහ් හරේ ඔබට යහපතක් හෝ විපතක් කරන්නට නොහැකි කිසිවෙකුට යාචික්දා නොකරනු. එයේ කළහෙන් ඇත්ත වශයෙන්ම ඔබ දාම්මුන් (වේෂ දේව වන්දනාකරු සහ වැරදිකරවන්) ගෙන් කෙනෙකු වන්නේය. තවද, අල්ලාහ් ඔබට වේදනාවක් දැන්නහෙත්, ඔහු හරේ වන කිසිවෙකුට එය පහසු කළ නොහැක. එමෙන්ම ඔහු (අල්ලාහ්) යහපතක් යිතුවහෙත්, ඔහුගේ වහාලන් අතරින් ඕනෑ කෙනෙකුට ඔහුගේ වරප්‍යාද ලැබීම කිසිවෙකුට වළක්වන්නටද නොහැක. තවද, ඔහු සමාව දෙන හා සියල්දේ දන්නා, අති කාරණීකය” යි. ඉතුරුපානය 10: 106 සහ 107.

“අල්ලාහ්ට අමතරව ඔබ නැමුදම කරන පිළිමවල් ඔබ විසින් මැව බොරය. ඇත්තෙන්ම, අල්ලාහ්ට අමතරව ඔබ නැමුදම කරන දැයට. ඔබට ආහාර සපයන්නට කිසිදු ගෘතියක් නොමැත්. එමයින් අල්ලාහ්ට පමණක් නැමුදම කර ඔහුගෙන් පමණක් ඔබේ ආහාර (අවශ්‍යතාවය) යොයා ඔහුට පමණක් කාතයද වන්න. ඔබ (අවසානව) ගෙන එනු ලබන්නේ ඔහු වෙතටය”. ඉ, කුරුපානය 29:17

“අල්ලාහ්ට අමතරව වෙනත් දේවලට යාචික්දා කරන්නාට වධා නොමග සිය කෙනෙක් සිටිදී? එවා අවසාන දිනය පැමිණෙන තෙක් ඔහුට පිළිනිරු නොදැන අතර තමාට යාචික්දා කළ බව පවා නොදිනි. තවද, යම් නැගිටින දිනයෙහි ඔවුන් (ව්‍යාප දෙවිටරෙන්) මේ අයෙන් සතුරන් බවට පත්වනු ලබන අතර, තමාට කිසි කෙනෙක් නැමුදම් කළ දෙයද ප්‍රතික්ෂේප කරති.” අල් කුරුපාන් 46:5, 6

“ච්චදුරක අසුවු කෙනෙක් (සහන පත්) අඩිගානා කළේ, ඔහුට පිළිනිරුදී (එයින් මුදවා හරින්නේ) සහ මෙම ලොවට හිමිකරු ලෙස ඔබට පත් කරන්නේ කුවද?

අල්ලාභ් සමග වෙන දෙවි කෙනෙක් තිබේද? මේ ගැන ඔබ සිහිකරන්නේ ඉතා ස්වල්ප වශයෙනුයි.” අල් කුරුඩානය 27:62

රසුල් (සල්) තුමාගේ කාලයේ මූද්‍යම්වරණ්ට නිතර හිරහර කළ මූනාගික් කෙනෙක් සිටියේය. සමහර මූද්‍යම්වරයැ, මෙම මූනාගික්ට වරද්ධාව අල්ලාභ්ගේ වක්ත්තාවරයා ගෙන් සහන පතමු දි කිසා, එතුමා වෙතට ගියහ. එයට නඩා (සල්) වරයා, “කිසිවෙක් මගෙන් සහන නොපතනු. අත්ත වශයෙන්ම සහන හා සහාය පැනීය යුත්තේ අල්ලාභ් ගෙන් පමණාය.” දි පිළුනුය දුන්නේය: දි අත් තබරාති වාර්තා කළේය.

පාඨමෙහි වැදුගත් කරණු

- අල්ලාභ්ට අමතරව වෙනත් දෙයකින් සහන පතා යාචිකු කිරීම විශාල පිරික්ය.
- උසස් හක්තිවත්තයෙක් පවා තවත් කෙනෙකුගේ අවශ්‍යතාවය උදෙසා, අල්ලාභ් හැර වෙනත් දෙයකින් සහන පතා යාචිකු කළගොත් ඔහු දාලුමුත් බවට පත්වේ.
- අල්ලාභ්ට අමතරව වෙනත් දෙයකින් සහන පතා යාචිකු කිරීමෙන් මෙලොව කිසි යහපතක් සිදුනොවන අතර, එය දේශ්ව විශ්වාස නොමැති කුෂ්ර කර ගෙන යයි.
- අල්ලහ් හැර වෙන කිසිවෙකුගෙන් ස්වර්ගය පැනය නොහැක. එමත්ම, ආහාර සහ වෙනත් දේ පතා අන් කිසිවෙකුට යාචිකු කළ නොහැක.
- අල්ලාභ්ට අමතරව වෙනත් දෙයට යාචිකු කරන්නාගේ යාචිකුව පමණක් නොව, ඔවුන් කිසිම දෙයක්ද නොදැනී.
- අල්ලාභ්ට අමතරව වෙනත් දෙයකින් යමක් පැනීම, එයට කරන නැමුදුමටේ.
- මෙම පැනුම් ලත් වෙන අය, තමා වෙත කරන ලද නැමුදුම විනිශ්චය දිනයේ ප්‍රතික්ෂේප කරන්නේය.
- මෙම ඩේතු නිසා, මෙවැනි පැනුම් කරන්නා මිනිසුන් අතරින් නොමග ගිය කෙනෙක් බවට පත්වේ.

ඉහත සඳහන් කුරුඇන් වාක්‍යයෙහි, වේදනාවට පත්ව කෙනෙකුට සහන සළස්‍යන්න අල්ලාභ් හැර වෙන කිසිවක් නැති බව මතඝා දැන්වකයින් පවා පිළිගන්නා බව සඳහන් කරයි. එතිසා, ඔවුන් (මතඝා දැන්වකයින්) පවා, බැරිරුම් කරදරයකට මූහුණ පානවිට, අකරණ තත්ත්වයට පත්වනවිට, එකම දෙවියා අල්ලාභ් ගෙන් සම්පූර්ණ හක්තියෙන් යාචිකු කරති.

13 වන පාඩම

යහපත් පුද්ගලයෙකුගේ සොහොනක අල්ලාහ්ව නැමෙදුම හෙලා දැකීම. එම ක්‍රියාව මිනිසාට කරන නැමෙදුම හා සමාන ක්‍රියාවක්වීම

උම් සලාමා (රඹ) අඩියිනියා රටේ දේශපාලනයක, පිළිම හා පිංතුරු පිරි තිබුනු තමා දුටු බව අල්ලාහ්ගේ රසුල් (සල්) වරයාට පැවසුවාය. එවිට එනමා, “ඡ්‍රුත් අතර යහපත් මණිසෙක් හෝ බැතිමනෙක් මයිගියේ නම්, ඔහුගේ සොහොන මත පුරා ස්ථානයක් තනා, එය තොයෙක පිළිම හා පිංතුරුවෙන් සරස්ති. අල්ලාහ් ඉදිරියෙහි ඡ්‍රුත් ඉතා අයහපත් අයවෙති. ඡ්‍රුත් අයහපත් ක්‍රියා දෙකක් කරති. ජ්‍රේවා නම්, සොහොනටල නැමෙදු සහ පිළිම තැනීමය. දි පිළිතුරු දුන් බව අඩියා (රඹ) වාර්තා කළාය. (මුලාශ්‍රිත බූහාරි සහ මුද්ලම්)

අඩියා (රඹ) වාර්තා කළ තවත් හඳුනායක් අල් බූහාරි සහ මුද්ලම් සඳහන් කරති. “අල්ලාහ්ගේ වක්ත්ස (සල්) වරයාගේ මරණය සම්පූර්ණ කළේ, වෙදනාව හේතු කොට සමහර අවස්ථාවන්හි රෙදි කැලේලක් තම මුහුණේ ද්‍රාගනී. සමහර අවස්ථාවන්හි එය ඉවත් කරයි. මෙවති තත්ත්වයක පසුවෙද්දී, තම දිවෙයි වර්ශ්‍යෙහි සොහොන පුරාස්ථාන බවට පත් කරගත් ගෙතුවෙත්, යුදෙවි හා ක්‍රිස්තු බැතිමතුන්ට අල්ලාහ්ගේ ගාපය හිමිවුති.” යය පැවසු වක්ත්සවරයා, එවති ක්‍රියාවන් ගෙන් වැළැකෙන ලෙස අවවාද කළහ. නඩු තුමාගේ සොහොන පුරාස්ථානයක් බවට සමහරු පත්කර ගනිදි යන බිඟ නැත්ත්තම්, එනමා (සල්) ගේ සොහොන අනිත් සහාබාවරින්ගේ (රඹ) සොහොන මෙන් විවෘතව තබන්නට හැක.

“ඡ්‍ර අතරින් කිසිවෙකු හාලීල් (දායන්තම මුහුණෙක්) බවට තබා ගෙශීමෙන් අල්ලාහ් වෙත මම පැහැදුමට තිද්‍රාස්ථාවෙම්. ඇයේත් වශයෙන්ම ඉඩරාහිම් (අපෙලෝ) ව තම හාලීල් ලෙස ගත්තා මෙන්, මාවද අල්ලාහ් තම හාලීල් ලෙස ගෙන ඇතේ. මමද, අතු බක්කර (රඹ)ව මගේ හාලීල් ලෙස (හැකිනම්) තෝරා ගත්තට තිබුණි. ඔබට පෙර ප්‍රවත්තු අය ගතා ප්‍රවේශම් වෙන්න. ඒ අය තම නැඩවරින්ගේ සොහොන පුරා ස්ථාන බවට පත්කර ගත්තේය. එය තොකරන ලෙස මම ඔබට තහනම් කරමි.” දි නඩු (සල්) වරයා තම මරණයට දින පහව පෙර කියනු ඇයු බව පුන්දුඩ් බින් අඩිල්ලාහ් (රඹ) දැන්විය. (මුලාශ්‍රිත සහිත් මුද්ලම්).

නඩු (සල්) වරයා තම පිළිත අවසාන කාලයේ මෙම ක්‍රියාව තහනම් කළහ. සොහොන නැමෙදුම් කරන ස්ථානයක් බවට පත්කිරීම තහනම් කළායින් පසු එවති ක්‍රියාවන්හි යෙදෙන්නන්ට ගාප තළහ. සොහොන මත මස්ජිදයක් තොතිබුනත්, ඒ අසල නැමෙදුම එවති ක්‍රියාවක්වේ. තම සොහොන මස්ජිදයක් බවට පත්වේ යය එනමා බිඟවුති, යනු එනමා (සල්)ගේ වචනයන්හි අර්ථය වේ. නඩු (සල්) වරයාගේ සොහොන අවට කිසිදු පුරාස්ථානයක් සහාබාවරු තැනුවේ නතේ.

යම් ස්ථානයක නැමෙදුම් කළායාත් හා නැමෙදුම් කරන්නට සිතුවහොත් එම ස්ථානය, මස්ජිදයක් වශයෙන් පිළිගත් බවයි. “මුළු මහ පොලොවම මාහා

මස්පියුයක් බවට පිරිසිදු හා පවතු කර දෙනු ලැබුණි.” යන නඩු (සල්) වරයාගේ වදුන මෙහි අදාළවේ.

ඉඩන් මස්පුරුද් (රල්) වාර්තා කළ මර්ගු හඳීස් එකකි. “පිටත්ව සිටියදී අවසාන දිනයේ සළුකුවූ ඔවුන් අතර පහළවන මිනිසුන් සහ මලවුන්ගේ සොහොනු, තම නැමුදුම් කරන ස්ථානයක් බවට පත්කර ගත්තන් ඉතා අයහපත් වන්නෝය.” නඩු (සල්) වරයා පැවසහ. මුලාගුත අහ්මද්. (අඩු හාතිම් ද මෙය වාර්තා කළේය.)

පාඨමෙහි වදුගත් කරණු

- අල්ලාහ්ට නැමුදුම් කිරීමේ උසස් පේන්නාවෙන් යුතුව යහපත් අයගේ සොහොනු අසල මස්පියුයක් ත්‍යාන්තන්හාවද වක්ත්වරයා (සල්) අවවාද කළේය.
- පිළුම සහ එවකිදේ සම්බන්ධ බරපතලකම පෙන්වා අවවාද කළේය.
- මේ සම්බන්ධව නඩු (සල්) වරයා තරයෙන් කරණු පෙන්වූ ආකාරය. පළමුව අදාළ කරණු කුවිනිතව පහැදිලි කළහ. තම මරණයට දින පහකට පෙර, කම්ත් කියාදුන් දේ නැවත වරක් තරයෙන් කිහි. ඉන් අනුරුදුව තමා කම්ත් පැවසු කරණු අප්‍රමාණ බව තම මරණායන්නව එතුමාට අවබෝධවුනි.
- තම සොහොනාය ත්‍යාන්තව පෙර, නඩු (සල්) වරයා එම ස්ථානය නැමුදුම් කරන ස්ථානයක් බවට පත් කිරීම ගෙන විරෝධය දැන්වූ.
- යුදෙවි ජාතින් සහ ක්‍රිස්තු බැතිමතුන් තම දිවයිවරන් මරණයට පත්වූ විට, ඒ අයගේ සොහොනු පුරුෂනිය ස්ථානයක් බවට පත් කර ගත්තේය.
- යුදෙවි ජාතින් සහ ක්‍රිස්තු බැතිමතුන්ගේ මෙම ක්‍රියාව ගෙන නඩු (සල්) වරයා ගාප කළහ.
- එසේ කිරීමෙන්, තම සොහොනු ගෙනද එතුමා අපහට අවවාද කළහ.
- මේ හේතුවෙන් නඩු (සල්) වරයාගේ සොහොනු පොලොට මට්ටමෙන් ඉහලට තහුනේ නිති.
- සොහොනු පුරුෂනිය ස්ථානයක් බවට පත්කර ගැනීම යන්නේහි අර්ථය පහැදිලිවේ.
- පිටත්ව සිටියදී අවසාන දිනයේ සළුකුවූ පහළ වන මිනිසුන් සමග මලවුන්ගේ සොහොනීති නැමුදුම් කරන අය සමාන කර නඩු (සල්) වරයා පෙන්වූ ආකාරය, මිරක් ක්‍රියාවන් කිදුවෙන්නව පෙර එය කරා යන මාරුග සහ එහි එලුවිපාකය නඩු (සල්) වරයා පෙන්වහ.
- නඩු (සල්) වරයා, තම මරණයට දින පහකට පෙර ඉහත සඳහන් අයහපත් පිරිස් දෙක නම්කර හෙලා දුටුවේය. සමහර විද්‍යාත්මක් මෙම පිරිස් දෙක (දැනුවමත් ඉස්ලාමයට පිටුපා අති බැවින්) තොමග යන පිරිස් හත්තා

දෙකට අයෙලත් කර තැන. ඒ පිරස් දෙක රාජිදා සහ ජප්පමියා යහුවේ. පිරක් සහ සොහොනේහි නැමුදම් කිරීම ආරම්භවීමට රාජිදා පිරස හේතුවෙන්ය. සොහොන මත මක්පිදය ගොඩනගු පළමු පිරස ඔවුන් ය.

- මූහ්මෑද් (සල්) වරයා පවා මරණයට පෙර සකරාත් නම් වේදනාවට පත්වුන.
- අල්ලාහ් එතුමාව තම හැලිල් බවට තෝරා ගැනීමෙන් දුන් කුසලතාවය. ආසන්න මතුකම, ආදරයට වඩා වටිනා බව මේ මගින් දැන්වේ.
- අඩු බකර් අස් ඩිංඳික් (රම්) සහාබාවරණ් අතරින් තමාට පසුව නායකත්වය දරන බව නඩා (සල්) වරයා පැහැදිලි කළහ.

14 වන පාඩම

යහපත් පුද්ගලයෙකුගේ සොහොනේහි කරන විශේෂ නැමුදම, අල්ලාහ්ට අමතරව වදුම්පිදුම් ලබන පිළිමයක් බවට ඔහුව පත්කරයි.

මූහ්මෑද් නඩා (සල්) වරයා, "මේ අල්ලාහ්! මගේ සොහොන පුරා ස්ථානයක් බවට පත් නොකරනු මැතිවේ. තම නඩාවරුන්ගේ සොහොන පුරා ස්ථානයක් බවට යොදාගත් අය කෙරෙහි අල්ලාහ්ගේ කේපය උග්‍රවිය." ඒ පැවතු බව ඉමාම් මාලක් වාර්තා කරයි.

"අල් - ලාන් සහ අල් උස්සා ගැන ඔබ සලකා බැහැවේද?" අල් කුරුඳානය 53:19 සහ 20, යන වාක්‍ය පිළිබඳව මුරාහිද් ගෙන් මන්සුර්ද, ඔහුගෙන් සුරියාන්ද, ඔහුගෙන් ඉඩින් ජරිර (අත් තබ්බාරි) ද මෙයේ වාර්තා කළහ.

'ලාන් නමැති මතිසා මක්කමට පැමිණෙන වන්දනාකරුවන්ට (බාර්ලි පිටි, ජලය සහ ගිහෙල් දමා පිළියෙළ කළ) සවික් නමැති ආහාර නොමිලයේ සපෙයුවේය. ඔහුගේ මරණයෙන් පසුව, ඔහුගේ සොහොනේහි, ඔහුගෙන් සරණ පතා මිනිසු රස්වෙන්නට පටන් ගත්තේය.'

ඉඩින් අඩ්බාස් (රම්) ගෙන් අඩුල් ප්‍රචිසා (රම්) මේ ලෙසම වාර්තා කරයි.

ඉඩින් අඩ්බාස් (රම්)ගේ වාර්තාවක් අනුව, අල්ලාහ්ගේ වක්ත්වරයා සොහොන් කරා යන ස්ථීරින් හට ගාප කළහ. තවද, සොහොන මත මක්පිදය තනන්නාට සහ සොහොන ආලෝක කරන්නාටද ගාප කළහ. මෙම හඳුසය, අඩු දාවුද්, අත් තිරමද්, ඉඩින් මාජා සහ අන් නසාය යන අය වාර්තා කර ඇත.

පාඩමෙහි වදුගත් කරණු

- පිළිමයක් යන්නේ කුමක්දයි පැහැදිලි කර ඇත.

- නමුදුම යන්නේ කුමක්දයි පහැදිලි කර ඇතේ.
- සිදුවිය හැකි අනුත්‍රයයි බිජවුදේ හරෝ, වෙනත් දේශගෙට නඩී (සල්) වරයා අල්ලාහ් ගෙන් ආරක්ෂාව තොපෙනුහ.
- “මි අල්ලාහ්! මගේ සොහොන පුජාස්ථානයක් බවට පත් නොකරනු මැනෙවිය”යි තම ප්‍රාර්ථනා සමග, නඩීවරන්ගේ සොහොන පුජා ස්ථායක් කරගත් අය ගැන සඳහන් කළහ.
- මෙවති ක්‍රියාවන්හි යෙදෙන්නන් කෙරෙහි අල්ලාහ්ගේ දැකි කෝපය ගැනද එනුමා සඳහන් කළහ.
- ලාත් නමති පුද්ගලයා වෙත නමුදුම් කිරීමට පටන් ගත් ආකාරය පහැදිලි කර ඇතේ.
- සොහොන කරා යන ස්ථීන්හට සහ සොහොන ආලොක කරන්නන්ට නඩී (සල්) වරයා ගාප කළහ.

15 වන පාඨම

දේශ ජ්‍යෙෂ්ඨාචාරයේ ප්‍රතිපත්තිය රැකගනු පිළිසා, සිරක් නම් පාපය කරා යන සියලුම මාර්ග මුහම්මද් (සල්) වරයා අවහිර කළහ.

සරව බලධාර අල්ලාහ් මෙයේ පටකයි. “සැබැවින්ම, ඔබ අනරින්ම ඔබ වෙනට ප්‍රතිච්ඡිතයෙන්” (මුහම්මද් සල්) පැමිණි ඇතේ. ඔබ දුන්විදිම මුහුට බරපතල දෙකි. ඔබ ගැන ඔහු සෙවල්ලේ සිටියි. විශ්වාස කරන්නවන්ට ඔහු දායාලය. ඔවුනු (විශ්වාස කිරීමෙන්) වැඹුණුණේ නම්, දැල්ලාහ් මට ප්‍රමාණයයි කියනු. ඔහු හැර දෙවියක් නැතේ. ඔහු කෙරෙහි විශ්වාසය තැබවෙමි. ඔහු මහත්ව අර්ථන අධිපතියාය. ”අල් කුර්ඛානය 9:128, 129

මුහම්මද් (සල්) වරයා මෙයේ පටවසු බව අඩු භූරේයිරා (රල) තුමා වාර්තා කර ඇතේ. ”මිබේ නිවස සොහොනක් නොකර ගන්න. මගේ සොහොන උත්ස්ව පටත්වන ස්ථායක් නොකරන්න. මා වෙත මිබේ සලාම් (ආහ්රවාදය හා සාමය) පිරිනමන්න. ඔබ කොතැනික සිටියන් ඔබගේ සලාහ් මා වෙනට පැමිණාන්නේය.” මුලාඉත්‍යය අඩු දාවුද්.

අල බින් ප්‍රායෝගිත්තේ වාර්තාවක් අනුව, නඩී (සල්) වරයාගේ හඳුසයක් මෙයේ පටකයි. ’වක්ත්සවරයා ගෙන් මගේ සියා (අල රල) අසු. මගේ සියා ගෙන්, මගේ පියාද, එනුමාගෙන් මමද සටන් දුන් හඳුස් එකක් පටකන්ද? එය නම්, ’මගේ සොහොන නැමුදුම් කරන ස්ථානයක් කර නොගන්න. එමෙන්ම මිබේ නිවස සොහොනක් කර නොගන්න. මා වෙත සලාහ් කරන්න. ඔබගේ සලාම (මගේ

ආරක්ෂාව සඳහා) ඔබ කොතනෙක සිටියන් මා වෙත ලැබෙන්නේය. යතුවෙන් නඩු (සල්) පවතා ඇතේ. ඉමාම් අල් මක්දසි ගේ අල් මුක්තරා යන ගුන්වියෙන්.

පාඨමෙනි වදුගත් කරණු

- තම අනුගාමිකයන් ජීරක් නමැති පාප ත්‍රියාවන් ගෙන් ඇත් කර තබේමට මුහුම්මද (සල්) වරයා සැම අතින්ම ත්‍රියා කළහ.
- අපගේ ගුහ සිද්ධිය හා උන්නතිය උදෙසා නඩු (සල්) වරයා දැක්වූ අනුකම්පාව හා දායාව.
- සොහොන් බලීමට යාම හොඳ ත්‍රියාවක්වුවත්, තමාගේ සොහොන බලීමට යාම නඩු (සල්) වරයා එක්තරා ආකාරයට තහනම් කළහ.
- සොහොන බලීමට වැසියෙන් යැම නඩු (සල්) වරයා තහනම් කළහ.
- අනිවාස්‍ය සලාහ්වලට අමතරව කරන (නගිල) සලාහ් තිබෙයේදී කිරීමට නඩු (සල්) වරයා උනන්ද කළහ.
- සොහොන් බ්‍රිම්වල සලාහ් කිරීම තහනම් බව සහාබාවරණ් අතරත් පනවා තිබුණි.
- නඩු (සල්) වරයාට කෙනෙක් කොතනෙක සිට සලාම් කිවත්, එය තමාට ලැබෙන බව එතුමා පවතා ඇති ශේෂින්, නඩු (සල්) වරයාගේ සොහොනට ලගාවී සලාම් කිවුයුතුය යන සමගරන්ගේ මතය වැරදි බව පැහැදිලිවේ. නඩු (සල්) වරයා බරස(?)හ් යන තත්ත්වයේ සිටින අතර, අනුගාමිකයන්ගේ සලාහ් සහ සලාම් උනව්හන්සේ වෙනව පැමිණෙනු ඇතේ.

16 වන පාඨම

ඡලයේ වර්ග සහ ඡලය අපිරිසිදුවීම

ඡලය කාණ්ඩ දෙකකට බෙදිය හැක.

- පිරිසිදු ඡලය - වුද කිරීම සඳහා හාටිතා කළ හැක.
- අපිරිසිදු ඡලය - වුද කිරීම සඳහා හාටිතා කළ නොහැක.

පිරිසිදු ඡලය : (තාහුර් ඡලය)

ස්වාහාවිත ඡලය - වහි වනුර, මූහුදු ඡලය සහ වැවී, පොකුණු ආදි තත්ත්වල කාලයකින් එකතුවූ ඡලය. මේවායේ පාසි, ගක් කොළ යනාදිය එකතුවී මෙම ඡලයේ ප්‍රකෘතිය වෙනස්වී ඇති අතර, මෙම වෙනස ඉවත් කළ නොහැක.

සභන්, පිටි හා මුණු වැනි පිරිසිදු දේ මූලුව නමුත්, තවමත් පිරිසිදු බව සැලකිය හැකි ජලය.

කුල්ලා 2ව හෝ රට වයි ප්‍රමාණයක ජලය. මෙම ජල ප්‍රමාණයට යම් අපිරිසිදු දුව්‍යය මූලුවත්, ජලයෙහි රසය, පැහැය හෝ ගද වෙනස් නොවුයේ නම් එම ජලය පිරිසිදු ලෙස සැලකේ.

අපිරිසිදු ජලය : නිරස් ජලය

- කුල්ලා 2ව අඩු ප්‍රමාණ ජලයට, සුං ප්‍රමාණයක අශුද්ධ දුව්‍යය මූලුවී ඇති විට, ජලයෙහි රසය, පැහැය හා ගද වෙනස් නොවුවත්, එම ජලය අපිරිසිදු බව සැලකේ.

කුල්ලා 2ව හෝ රට වයි ප්‍රමාණ ජලයට යම් අපිරිසිදු දුව්‍යය මූලුව හේතුවෙන්, ජලයෙහි රසය, පැහැය හා ගද වෙනස්වී ඇත්තම්, එම ජලය අපිරිසිදු බව සැලකේ.

එක් කුල්ලා යන්නේ ලිටර 95.62 හා සමානවේ.

අශුද්ධ දුව්‍යය

1 මතිස් අශුව (මල හා මුණා)

2 ලේ - (රයිරය) කමන ආකාරයකින් හෝ සලන ලද ලේ

3 බල්ලෙකුගේ කෙළ

4 කීමට තහනම් කළ සතුන්ගේ මල හා මුණා

5 උරන්

6 මල සතුන්. පහත සඳහන් වර්ග හැර

මුහුදු පිටින්, මත්සයන් සහ පලා ගිරවන් (පැලගට් වර්ග)

රයිරය සංසරනයක් නැති මය්සන් වැනි සතුන් ආහාරයට ගැනීමට අනුමත කළ සතුන්ට අයත් කෙස්, ලොම්, පිහාටු, අටි කටු, අං සහ කුරය ආදි කොටස්.

17 වන පාඩම

වුද කිරීම සහ පා උරය (හම්වලින් සාදන ලද කුඩා නම් මේස් කට්ටලය) මත පිස්දා ගැනීම කරන්නේ කෙසේද?

නඩ (සල්) තුමා වුද කළ අයුරු, අතභාවග්‍ය හා වෙකුල්පිත ක්‍රියා ඒකාබද්ධ කොට පහත දීන්වා ඇතේ.

1. ප්‍රථමයෙන් අල්ලාහ් සතුවූ කිරීම උදෙසා නමස්කාරය කරන්නට වුද කරම යයි අධිශ්චානය (නියෝගන්) ඇති කර ගත යුතුයි. මෙම අධිශ්චානය වාචිකව කිවනොයුතු අතර වුද කරනවිට, සිනේ තබා ගත යුතුයි.
2. “බස්මල්ලාහ් - අල්ලාහ්ගේ නාමයෙන් ආරම්භ කරම” යි කියමින් වුද ක්‍රියාව ආරම්භ කිරීම.
3. ඇතේ ඇගලි නොදුට තෙමෙනයේ අත්‍යුලම්න්, මැණික් කටුව දක්වා අත්දෙක තෙවරක් සේදීම.
4. මුඛය තුන් වරක් සේදීම. ම්‍යාවක් (දත් මදින කොට්ටුවක්) පාවච්ච කිරීම වඩා නොදුයි. දත් බුරුසුවකින් හෝ ඇගේලවලින් දත් හා විදුරුමස් මදු, කට සේදීම. ම්‍යාවක් හාවතා පිළිබඳව, නඩ (සල්) තුමා මෙයේ පටසා ඇගෙ “මගේ අනුගාමික යන්ට එය විශාල බිරක් නොවන්නේ නම්, වුද කරන සැම අවස්ථාවකම ම්‍යාවක් කිරීමට මම නියම කරන්නේම.” මූලාශ්‍රිතය ඉමාම බුහාරි.
5. නාස්පුහුව තුළට ජලය යවමින්, නාසය තුන් වරක් පිරිසිදු කිරීම.
6. දැනීන් මූහුණ තෙවරක් සේදීම. නළලේ සිට, තිකට දක්වාද, දෙකන් දක්වාද සේදිය යුතුයි.
7. අත් දෙක තුන් වරක් වැළැම්ට දක්වා සේදීම. දකුණු අත පළමුවෙන්ද, වමත දෙවනුවෙන්ද නොදින් අත්‍යුලා සේදිය යුතුයි.
8. අත් දෙක තෙත්කර, එක් වරක් පිස තෙමිම. නළලේ සිට පිස පිටුපස බෙල්ල දක්වා එක් වරක් තෙත් අත ගෙන ගෙස්, නැවත නළල දක්වා ගෙන ඒම.
9. අත් නැවත තෙත් නොකර, එම තෙත් දෙඅතින්ම කන් පිස දැමීම. කන ඇතුළට දුබර ඇගේල්ල දුමා, පිස දමන අතර, මහපට ඇගේල්ලන් කන් පෙත්ත පිටුපස පිස දැමීම.
10. දකුණු කකුලෙන් පටන් ගෙන, කකුල් දෙක වළල කර දක්වා තෙවරක් සේදීම. පාදෙක නොදුට අත්‍යුලා සේදිය යුතු අතර, ඇගේලි අතර්න් ජලය යවා පිරිසිදු කළ යුතුය.

පා උර(හමින් සාදන ලද කුඩා නම් මේයි කට්ටලය) මතුවිට පිසුමීම. යමෙක් වුද තිශ්ඨලවු වට, නැවත වුද කිරීමේදී පාදක නොසේදා, ඒ වෙනුවෙන් තෙත් අතින් පා උරය මතු පිට පිස දැමීමට අවසර ඇතේ.

පළමුවෙන් වුද කර පාදක සේදා, කුඩා කට්ටලය දමා ගත යුතු අතර, තම වුද තිශ්ඨලවු වට, නැවත වුද කිරීම දක්වා වූ මේ කාලය තුළ තම කුඩා කට්ටලය ඔහු ගළවා තිබුනා නම් මෙම සහනය අවලංගුවේ.

ගමනක් යන්නෙකුට, මෙම සහනය දින 3කට (පය 72ක්) වලංගු වන අතර, තම පලාතෙහි රැස් සිටින කෙනෙකුට එක් දිනකට (පය 24ක්) පමණක් වලංගුවේ.

පා උරය මතුවිට පිස දැමීන් කෙසේද?

නඩ (සල්) තුමා කළ ආකාරයට පා උර කට්ටලයේ මතු පිට පිස දැමීය යුතුය.

- පාවහන් ගළවා තෙත් අත්වලින්, පා උර කට්ටලයේ මතුවිට පිස දැමීය යුතුය. යට් පතුල පිස දැමීය යුතු නොවේ.

පා උරය මතුවිට පිස දැමීම නිශ්පාන වීම

මෙම සහනය පහත සඳහන් කරණුවලින් එකක් හෝ සිදුවීමෙන් නිශ්පානවේ.

1. උපරිම සහන කාල සීමාව ඉක්මවීම
2. පා උරය කුඩා නම් මේයි කට්ටලය ගැලවීම
3. ගුණල් - (සම්පූර්ණයෙන් නෑම) අවශ්‍යවන යම් කරණක් සිදුවීම.

18 වන පාඩම

වුද කිරීම සඳහා අවශ්‍ය කොන්දේසි

1. ඉස්ලාමි බරමය වලංගු සිටිය යුතුයි.
2. සිභ බුද්ධිය සහිත කෙනෙක් විය යුතුයි.
3. තම ක්‍රියාව ගතේ අවබෝධයක් තිබිය යුතුයි.
4. අධිජ්‍යානය (අන් නියෝගී). මෙම අධිජ්‍යානය වාචිකව නොකිව යුතු අතර, වුද ක්‍රියාව කරනවිට සිනේ තබා ගත යුතුයි.
5. මල, මූනා කිරීමෙන් පසු, ජලය (ඉස්තින්ජ) හෝ ගල් කටේ නොහොත් කඩිඹායි (ඉස්තිල්මාර්) යනදේ පාවිච්ච කර වෙනත් අපිරිසිදු දේවලින් ද පිරිසිදුවී සිටිය යුතුයි.
6. පිරිසිදු සහ නිත්ත්‍යානකුල (ගලාල්) මගින් ලබා ගත් ජලය උපයෝගී කළ යුතුයි.

7. දොවනය කරන ජලය තම ශරීරයේ වයිම වලක්වන දේ කිසිවක් නැති බවට බලාගත යුතුයි.

නිතර මෙන් මූණා බිංදු පහවිම, වාත පිටවිම හෝ නොනවති ඔසස් (ලේ යැමි) කිදුවිම වැනි ආබාධයන් ගෙන් සමඟ අය පසුවන්නේ නම්, ඒ අය සලාභ් වෙලාව පැමිණි විගස වුද කර, සලාභ් ක්‍රියාව පටන් ගෙන අවසාන කළ යුතුය. මේ අය තම සලාවෙහියෙදී සිටිනවිට, ඉහත සඳහන් ආබාධ යමක් කිදුවුවත්, ඒ අයගේ වුද නොවිදෙන බව සලකන්න.

19 වන පාඨම

වුද ක්‍රියාවෙහි අන්තාවග්‍රහ කරණු

1. මුහුණා සම්පූර්ණයෙන් එක් වරක් සේදීම. (මුබය සේදීම සහ නාසය කුද්ද කිරීම)
2. අත් දෙක වලමිට දක්වා එක් වරක් සේදීම.
3. හිස එක් වරක් නොත් අතින් පිසීම.
4. කකුල් දෙක වලම තර දක්වා නොදුට සේදීම.
5. මෙම ක්‍රියා ඉහත සඳහන් සිරුවෙන් ඉවු කිරීම.
6. මෙම වුද ක්‍රියා එක දිගට නොකඩිවා අවසානය දක්වා ඉවු කිරීම.

20 වන පාඨම

වුද නිශ්චල වන කරණු

පහත සඳහන් කරණුවලින් කිසිවක් කෙරෙන තුරු කෙනෙක් තම වුද තත්ත්වයේ පසුවෙයි.

මලපහ කිරීම, මූණා කිරීම හෝ වාතය පිටවිම. යමෙකු මලපහ කිරීම, මූණා කිරීම ආදි ක්‍රියාවන් පසු, සම්පූර්ණයෙන් පිරිකිදුවිම, වුද කිරීමට පෙර අතිවාරයී ක්‍රියාවකි. මේ සඳහා පරිකිදු ජලය පාවිච්ච කළ යුතුයි. ගල්කයි, වියල ලී කැබලි, හෝ කඩාසි වැනි වියලු ද්‍රව්‍යයක් මෙම අවශ්‍යතාවය සඳහා හාටිනා කිරීමටද ඔබ ඇතේ. මෙය ඉස්ථිත්මාර ලෙස හැඳින්වේ. මේ සඳහා හාටිනා කිරීමට ගන්නා වියලු ද්‍රව්‍යන් 3ක් හෝ 5ක් වැනි ඔත්තේ සංඛ්‍යාවෙන් විය යුතුයි.

21 වන පාඩම

තයම්මුම් ක්‍රියාවෙහි දී පස් (වලේ) පාවච්ච කිරීම

මෙය පිරිසිදු පස්, වලේ හෝ ගල් වනි, අතින් ගයුවට දුව්ල එන යම් දෙයක් විය හැක.

තයම්මුම් කරන ක්‍රමය.

- තමා තයම්මුම් කිරීමේ අධිෂ්ථානය ප්‍රථමයෙන් සිනොහි තබා ගත යුතුයි.
- දෙඅත්ල පස මත්තිට එක් වරක් ගයිම.
- දැනින්ම එක් වරක් මුහුණ පිස දැමීම.
- ඉන් පසුව, පළමුවෙන් වම අතින් දකුණු අතෙන් පිට අත්ල වරක්ද, දෙවනුව දකුණු අතින් වම අතෙ පිට අත්ල වරක්ද මහින් කටුව දක්වා පිස දැමීම.

22 වන පාඩම

අතිවාය්‍යී නැම (ගුයල්) සිදුකළ යුතු අවස්ථා

බාතු පිටවීම - පෙළඳවීමේ ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් අවදිව සිටිනවී හෝ නින්දේදි (සිභිනයෙන්) බාතු පිටවීම. මෙම අපිරිසිදු තත්ත්වය අරාබි භාෂාවේ ජ්‍යෙෂ්ඨ ලෙස හැඳින්වේ. ඇලුම්වල සළකුණාක් යොයා ගැනීමට නොමැතිනම්, නැම අතිවාය්‍යී නොවන අතර, එසේ යමක් තිබුනහොත් බාතු පිටවූ බවට මතක තිබුනත්, නැතත්, නැම අතිවාය්‍යීවේ.

1 ලිංගික සංස්කේෂකින් පසුව, (ස්ට්‍රීයක් හා පුරුෂයෙක් ලිංගිකව එක්ව පසු, බාතු පිට නොමුවන්) නැම අතිවාය්‍යීවේ.

2 ස්ට්‍රීයකට ඔසප් කිදුවීමෙන් පසුව.

3 ස්ට්‍රීයක් දරු පසුතියෙන් දින 40කට පසුව අතිවය්‍යීන් නැම කළ යුතුයි.

4 අන්‍ය ආගමිකයෙක් ඉස්ලාම් ධර්මය වළඳ ගත්විට, ඔහු අතිවාය්‍යීන් නැම කළ යුතුයි.

23 වන පාඩම

අතිවායන් නැම (ගුහල්) කළ යන්නේ කෙසේද?

මහමලද (සල) තුමා අතිවායන් නැම කළ ආකාරය විස්තර කිරීම පිණිස, එහි අතිවායන හා ස්වේච්ඡා අංග ඒකාබද්ධ කර පහත දැක්වේ.

- 1 අතිවායන් නැම කිරීමට යන බවට නියෝගන් තබා ගෙන, බිස්මල්ලාග් කියමෙන් පටන් ගෙනීම.
- 2 මහික් කටුව දක්වා දැනීම තුන් වරක් සේදීම.
- 3 ලිංගික අවයවන් සේදීම.
- 4 ඉහත විස්තර කර ඇති ආකාරයට වුදු කිරීම. මෙහිදී දෙපා සේදීම ගැරීරය තෙමා අවසන් කරන තුරු ප්‍රමාද කළ යුතුය.
- 5 තුන් වරක් හිසට ජලය දමා, හිස කෙසේ මුළ හොඳින් තෙමෙනසේ හිස මසාප් කිරීම.
- 6 මුළ සිරුරටම ජලය දමා ගෙනීම. පළමුව දකුණු පැන්නෙන් පටන් ගෙන, රට පසුව වම් පැන්නට ජලය දැමීය යුතුය. ගැරීරයේ සැම තැනෙම තෙමෙනසේ වග බලා ගත යුතුයි. කිහිල, කන් අනුළු පැන්න, පෙකිනිය, අගේල් අතර ආදි ස්ථානයන් හොඳින් තෙමිය යුතුය.

වෙනත් අදාළ කරණු

- 1 පිරිමියෙකුට නැමට අදාළ කරණු සියල්ලම ස්ථූයකටද බලපානවා ඇතේ. එහෙන් අය හිස කෙසේ ගොනා සිටියේ නම්, එය ගලවා දැමීම අවශ්‍ය වන්නේ නතේ. අය කළ යුත්තේ, කෙසට උඩින් තුන් වරක් ජලය දමා ගෙනීම පමණයි.
- 2 නැම අවසාන කළායින් පසුව, නාන කාමරයෙන් පිටතට ඇවේත්, නැම අවසාන කිරීමේ ප්‍රාර්ථනාව කිව හැක. එය, වුදු අවසාන කිරීමේ ප්‍රාර්ථනාව හා සමානවේ.
- 3 සමහරව්ව ජලය ඇත්තේ, ඒ අසල ගැවයෙන සතුන් ගෙන් හෝ මිනිසුන් ගෙන් හෝ තම එවිනයට, තම පවුලේ අයට හෝ ධනයට කරදර හෝ හානි සිදුවිය හැක යන බිඟ නිසා, ජලයට උගාවිය නොහැකි නම්, ඒ තැනෙන්තා තයම්මුම් කළ හැකේ.
- 4 තමා ලග තිබෙන ජලය බ්‍රිමට සහ ආහාර පිළියෙළ කිරීම සඳහා පමණක ප්‍රමාණවත්වන්නේ නම්, එම ජලය ඉතිරි කිරීම පිණිස තයම්මුම් කළ හැක.

24 වන පාඩම

සලාතයේ අනිවායනී කුළුනු - (අරකාන් අස් සලාහ්)

සලාහ් වලංගුවේම සඳහා සම්පූර්ණ කළ යුතු අනිවායනී කරණු කිහිපයක් ඇත. එවා පහත පරදි වේ.

- 1 අල් කියාම්. පුද්ගලයෙක් මතා ගාරිරක තත්ත්වයේ පසුවේ නම්, සිට ගෙන සිටින ඉරියවිවෙන් සලාහ් ඉවු කළ යුතුය.
- 2 තක්බිර අල් ඉහේරාම්. එය වන්නේ, "අල්ලාභ අක්බර්" කියමින් සලාහ් ක්‍රියාව ආරම්භ කිරීම.
- 3 අල් ගාතිහා. ගුද්ධවු අල් කුර්ඝානයේ ආරම්භක පරිවිපේදය සම් රකෘත යෙහිම කියවීම.
- 4 රකුර. මෙය දේශීරයට නැමි සිටිමේ ඉරියවිවයි. මෙහිදී හිස හා පිටකොන්ද එක කෙළින් නිඩිය යුතුයි. දැන් ඇගේල විභිද්‍රවා, දාන හිස මත පිහිටිය යුතුයි.
- 5 රකුර අවස්ථාවෙන් නැගිට සිටිම්.
- 6 රකුර අවස්ථාවෙන් නැගිට සිටිමේදී, තමාගේ පිට කොන්ද කෙළින් නිබෙන සේ නැගිට සිටිම අන්තාවගුනවේ.
- 7 සුජ්ද. තම ගාරිරයේ අවයවන් හතක් පොලොවෙහි ගැවෙනයේ පසග පිහිටුවා නමස්කාර කිරීම. එවා නම්, නළල සමග නාස් පුහුව, දෙඅන්ල, දෙදාන් සහ දෙ පාදයේ ඇගේල යට පැන්ත පොලොවට වදිනයේ හිඳීම.
- 8 සුජ්ද අවස්ථාවෙන් හිස එසවීම.
- 9 පසගට පිහිටුවා කරන සුජ්ද දෙක අතර හිද ගැනීම.
- 10 අල් ත්‍රේන්ඩ කියවීම. සාක්ෂි දැරීමේ වගන්ති කියවීම.
- 11 අල් ත්‍රේන්ඩ කියවීම. සාක්ෂි දැරීමේ වගන්ති කියවීම.
- 12 මුහම්මද් (සළ්) තුමා සඳහා ද්‍රා ප්‍රාර්ථනා කිරීම.
- 13 සාමයේ වගන්තිය වන තස්මීම කියමින් සලාහ් ක්‍රියාව නිම කිරීම. එනම්, අස්සලාම් අලෙලදිකුම් වරජ්මනුලාහ් යනුවෙන් දකුණු පැන්තට වරක්ද, වම් පැන්තට වරක්ද, මුහුණා හරවා සලාම් කිම.
- 14 ඉහත කරණු සම්පූර්ණ කරමින් සලාහ් කරන පුද්ගලයා, ඉතා ගාන්ත තත්ත්වයට පත්ව සිටිය යුතුය.

ඉහත සඳහන් කරණුවලන් එකක් හෝ මග හැරී ගියා නම්, ඒ කරණා මග හැරී ගිය රකෘත නැවත ඉවු කළ යුතුය.

නමුත් තක්බිර අල් ඉහේරාම් (ආරම්භක තක්බිරය) මග හැරී ගියේ නම්, එම සලාභ්‍යය සම්පූර්ණයෙන් මුළ සිට ඉවු කළ යුතුයි.

25 වන පාඩම

සලාභයේ කොන්දේසි

- 1 ඉස්ලාම බරමය පිළිගත් කෙනෙක් විය යුතුයි. සියලු නිරති නිම අල්ලාහ් ගැන විශ්වාස කර, අල්ලාහ් හැර නැමුදුමට සුදුසු වෙන දෙවි කෙනෙක් නැති බවට හා මූහ්ම්මද් (සල්) අල්ලාහ්ගේ වක්නෘවරයා බවට විශ්වාස කර සාක්ෂි දරණ තුරු කෙනෙකු ගෙන් සලාහ් අපේක්ෂා නොකෙරේ.
- 2 අන් නියෝහ්. අරාබ හා පාවන් මෙය අදහස් වන්නේ තමා ඉවුකිරීමට යන සලාහ් ගැන සිතෙහි අධිෂ්ථානය කර ගැනීමයි.
- 3 පිරිසිදු හාවය. මෙහිදී ගාර්ටක පිරිසිදුව, ආද්‍රම් සහ සලාහ් කරන ස්ථානයේ පිරිසිදු හාවය යන සියල්ල ඇතුළත්වේ.
- 4 තම ගර්රයේ වැඩිය යුතු පෙදෙස් (අවිරා) නිසි ලෙස ආවරණය කිරීම. පිරිමින්ට මෙය සඳහා අවම වගයෙන් පෙකිනිය සිට දානාහිස දක්වා වැයෙන ආද්‍රමක් අවශ්‍යවේ. ස්ලේන් දෙපන්ල හා මූහුණා පමණක් හැර සම්පූර්ණයෙන් ආවරණය වන අදුමත් අදීම අවශ්‍යවන අතර, අසැලක පිරිමින් සිටී නම් ගර්රය සම්පූර්ණයෙන් ආවරණය කරගත යුතුයි.
- 5 කිඩිලාව දෙසට මූහුණා හැරවීම. යමෙක් සලාහ් ඉවු කරනවිට මක්කාවෙහි ඇදුධිව මක්පිදය (පල්ලය) දෙස මූහුණා ලා සලාහ් ඉවුකළ යුතුය. කිඩිලාව පිහිටි දිසාව සොයා ගැනීමට අපහසු හෝ අල්ත් ස්ථානයක සලාහ් ඉවු කිරීමේදී, භැංකි පමණ දුරට කිඩිලාවේ නිවැරදි දිසාව අනුමාත කළ යුතුය.
- 6 නියමිත වේලාවට සලාහ් ඉවු කළ යුතුය.

26 වන පාඩම

සලාභයෙහි අවශ්‍ය අංග (වාපිඛ අස් සලාහ් හා ත්‍රේහද් කිම)

ඉහත 24 පාඩමේ විස්තර කරන ලද සලාහ් ඉවු කිරීමේදී සම්පූර්ණවිය යතු කුණින 14ව අමතරව, ඉවුවිය යුතු අංගයන් කිහිපයක්ද අතේ. ඒවා පහත පරිදිවේ.

- 1 තක්බිර අල් ඉහේරාම්ට අමතරව අනිත් සියලුම තක්බිරය.
- 2 රකුල අවස්ථාවේදී සුඩ්ඩාන රඛඩියල් අලි(Z)ම් එක්වරක් කිම.
3. රකුල අවස්ථාවේ සිට නැගිටීමේදී සම අල්ලාහ් මෙන් හම්දා (එක් වරක්)

- කිම. සලාජ් මෙහෙයවන ඉමාම් සහ තනියම සලාජ් ඉටු කරන කෙනෙක් මෙය කිව යුතුය.
- 4 රකුද අවස්ථාවේ කිව නැගිට පසු, රඩ්බනා ව ලකල් හමිද් (උක් වරක්) කිව යුතුයි. මෙය ඉමාම්, සලාජ් ඉටු කරන සමූහය සහ තනිවම සලාජ් ඉටු කරන අය යන කියලුම අය කිව යුතු දෙයකි.

- 5 සුපුද් හි කිටින අවස්ථාවේහිදී සුබිභාන රඩ්බියල් අභ්‍යා (උක් වරක්) කිම.
- 6 සුපුද් දෙක අතර වාචිට කිටින සම අවස්ථාවේහිම රඩ්බිත් ගරුල් (උක් වරක්) කිම.
- 7 පළමු රකඟ යුගල අවසානයේදී, ත්‍යාහුද් කිම සඳහා හිඳගතීම. මුහර්, අසර්, මතරිබ සහ ඉජා යන සලාජ් යන්හිදී.
- 8 පළමු රකඟ යුගල අවසානයේදී, ත්‍යාහුද් යන සාක්ෂි දැරීම කියවීම. මුහර්, අසර්, මතරිබ සහ ඉජා යන සලාජ් යන්හිදී.

ඉහත සඳහන් ත්‍යා අව (8) සලාජ් අවශ්‍ය අංග වන අතර, ඉන් එකක් හෝ අමතකවිමෙන් මග හැරුයා නම්, එය නිවරදී කිරීම පිළාස, සලාජ් අවසානයේදී අමතර සරදා දෙකක් - අමතකවිම සඳහා වන සරදා සහු ඉටු කළ යුතුයි. නමුත් කෙනෙක් හිතාමතාව මෙයින් යම් ත්‍යාවක් මගහරියේ නම්, ඔහුගේ සලාජ් වලංගු නොවන අතර, නවත වරක් සම්පූර්ණ සලාජ්ව ඉටුකළ යුතුයි.

පළමු රකඟ යුගල අවසානයේ ත්‍යාහුද් කියන අකාරය:

අන්තරික්ෂාත්‍ය ලිල්ලාහි වස් සලවාත්, ව තෙයිධාත්, අස්සලාමු අමෙළක අයිතුළාන් නඩු යුතු, වරණ්මන් තුල්ලාහි ව බරකාතුහු. අස්සලාමු අමෙළනා ව අලා ඉඩාදිල්ලා හිස් සාලිහීන්. අඡ්හද අන් ලා ඉලාහ ඉල් අල්ලාත්, ව අඡ්හද අන්න මුහම්මදන් අඩිඹු ව රුහුලුහු.. අල්ලාතුම් සල්ලේ අලා මුහම්මද්.

අවසාන ත්‍යාහුද් කියනවිට මෙම කොටසද එකතු කළ යුතුයි.

ව අලා ආලි මුහම්මද් කමා සලෙලයින අලා ඉඩරාහිම ව අලා ආලි ඉඩරාහිම්, ඉන්නක හමිද් මිනිද්. වා බාරක් අලා මුහම්මද් ව අලා ආලි මුහම්මද් කමා බාරක්න අලා ඉඩරාහිම ව අලා ආලි ඉඩරාහිම් ඉන්නක හමිද් මිනිද්.

එහි තේරුම

ඇහායිර, නමස්කාරය හා ජීවිතයේ හොඳුදේ කියලුම හිම අල්ලාජ්වය. නඩු වරයාණනි, අල්ලාජ්ගේ සාමය, අනුකම්පා සහ ආයිරවාදය ඔබ වෙත යොමු වේවා. අල්ලාජ්ගේ හක්තිමත් මෙහෙකරවෙන් හා අප කෙරෙහි ද සාමය උදාවේවා. නැමදුමට අල්ලාජ් හැර වෙත දෙවි කෙනෙක් නගේ බවත් මුහම්මද් (සල්) වරයා ඔහුගේ වහලෙකු හා වක්ත්තාවරයෙනු බවත් මම සාක්ෂි දරමි.

ඕ අල්ලාභ්, ඔබ ඉඩරාතිම හා එතුමාගේ පවුලේ අය කෙරෙහි සාමය හා ගුහායිරු යොමු කළ අයුරින්, මූහ්මිමද් (සල) තුමා හා එතුමාගේ පවුලේ අය කෙරෙහින් ඔබගේ සාමය හා ගුහායිරු පිරිනමනු මැනවි. ඔබ ඉඩරාතිම හා එතුමාගේ පවුලේ අය කෙරෙහි ආගුර්වාදය යොමු කළ අයුරින්, මූහ්මිමද් (සල) තුමා හා එතුමාගේ පවුලේ අය කෙරෙහින් ඔබගේ ආගුර්වාදය පිරිනමනු මැනවි. ස්තූති කළ යුත්තේ ඔබටමය. මහානුහාව හිමිවන්නේ ඔබ වෙතටයි.

26 වන පාඩම

සලා හී සැලකිය යුතු අංග. (සුත්තාහ් අස් සලාහ්)

1. ආරම්භක ආයාවනය කිම. (දුඩා අල් ඉස්ටිජ්තා) “සුඩානක අල්ලාභුම්ම ව බිඟමිදිකා, වනබාරක ඉස්මුකා, වනදාලා රද්දුකා, ව ලා ඉලාහ ගෙගරකා.” මෙහි අදහස වනුයේ ප්‍රගංසා හා කිරීති සියල්ලම අල්ලාභ්ට හමිය. ඔබේ නාමය හාග්‍යවන්ත වේවා. ඔබේ කිරීතිය හා සර්ව බලධාරී ඉහත නැගේවා. ඔබ හැර නමෙදුමට සුදුසු වෙන දෙවි කෙනෙක් තොමනේ.

මෙවතේ ආරම්භක ආයාවනා කිහිපයක් තිබෙන අතර ඒවායින් ඔහුම එකක් කිව භැකේ.

2. සිටිගෙන සිටිනිවිට, තමාගේ වමත මත දකුණු අත තබා අන් දෙක පපුව මත තබා ගැනීම.

3. පහත සඳහන් අවස්ථාවන්හි තම දැන් දෙවුරහිස් මට්ටමට හෝ කන් පෙති මට්ටමට ඔසවීම. දෙඅත්ල කිව්ල දෙසට හැරී තිබිය යුතුයි.

- තක්බිර් අල් ඉස්රාම් කිමේදි.
- රකුල අවස්ථාවට පහත් විමේදි.
- රකුල අවස්ථාවන් නැගිට සිටිමේ දී.
- ප්‍රවිත ත්‍යාග්‍ය කිය තුන්වන රකෘතය සඳහා නැගිටිමේදි.

4. අල් ගාතිහා සුරාව කියන්නට පෙර “අලුඛ බිල්ලාහි මිනස් ජෙනාන් නිරරජීම්, බිස්මිල්ලාභ් හිරරජ්මාන් නිරරජීම්” කිම.
5. අල් ගාතිහා සුරාව කියවා අවසානයේ ආම්න් කිම.
6. රකුල සඳහා නැමි සිටිමේ ඉරියවේදී හිස සහ පිට කොන්ද එක සමාන තලයක පිළිවුවා ගැනීම.
7. රකුල අවස්ථාවේදී “සුඩාන රඩිබියල් අසීම්” යන්න කිප වාරයක් කිම.

- සජ්දා අවස්ථා දෙක අතර හිඳ ගැනීමේදී, “රඩියොල්” යන්න කිප වාරයක් කිම.
- සජ්දා කරන අවස්ථාවෙහි, අත් දෙක වැළම්ට ඇගෙටද, උදරය (බඩ) කලවයටද (රුකුලටද) හෝ කලවය කකුල් කෙන්ඩියටද තදකර ගැනීම යනදේ කිරීමෙන් වැළැකිය යුතුය.
- සජ්දා කරනවිට, වැළම්ට පොලොවෙන් ඉහළට එස්විය යුතුයි. ‘ඡැංචි අන් දෙක බල්ලන් මෙන් පොලොවෙහි විසුරුවා නොනඩන්න’ යි මූහුමමද් (සල්) වරයා පැවසුහ.
- පහත සඳහන් අවස්ථාවන් හි, තම වම් පය පෙරලා පොලොවෙහි තබා එය මත වැඩිවි දකුණු පයෙහි ඇගිල් පොලොවෙහ වදිනයේ කෙළුන් අතට නිබීම.
 - පළමුවනි තංශ්හද් කිරීමේදී,
 - සජ්දා දෙක අතර සුං මොහොතක් හිඳෙන සිටිනා විට,
 - රකඟ දෙකකින් සමන්විත ගජර් සලාවෙහි අවසාන ත්‍යාගුද් කියනවිට.
- අත් තවරරැක්. මෙය වම් පාදය එලියට පෙනෙනයේ දකුණු පාදයට යටින් තබා, වම් තට්ටුව පොලොව මත තබා වාඩිවි සිටිමලේ. ලුහර්, අසර්, මග්රේඩ් සහ ඉහා යන සලාංච්වන්හි, අවසාන ත්‍යාගුද් කියන අවස්ථාවන් හි මෙයේ වාඩිවිම උසක් ලෙස සැලැකේ.

28 වන පාඩම

සලාංතය නිශ්පාතා කරන කරණු

- හිතාමතාම කට්‍යා කිරීම - සලාංත කරනවිට කට්‍යා කලේ නම්, තම සලාංත අවලංගුවන බව දැනේ දැනෙම කට්‍යා කිරීම.
- සිනහවීම
- ආහාර ගැනීම
- යම් දෙයක් පානය කිරීම
- තම අවිරා පෙදෙය හෙළ කිරීම. 25වන පාඩම බැලන්න
- ශුද්ධේතු කළඩා දෙයින් වෙනත් දිසාවට මූහුණා හැරවීම
- සලාංච්වට අදාළ ක්‍රියාවන්ට අමතරව අනවශ්‍ය ක්‍රියාවන්හි සහ වෙනසක් පෙනීමට හැකි ක්‍රියාවක් කිරීම.
- වුදු නිශ්පාත කරන ක්‍රියාවක් සිදුකිරීම

9. සලාහ් කිරීමේදී අත්‍යාවශ්‍ය කුළුනු අතහැරිම. එනම්, මනා ගරුර තත්ත්වයකින් සිටියදී, සිට ගෙන නොසිටීම, සුරා අල් ගාතිභා කියවීමෙන් වැළැකීම යනදේ.

29 වන පාඩම

සපදා සහු - අමතකවීම වෙනුවෙන් කරන සපදා

මුනුම්‍යයන් වන අපි, නොයෙකත් වරෙදීම් හා අතපසුවීම්වලට හාජනවීම ස්වාගායකි. කම්න් සඳහන් කළ පරිදි කෙනෙකු වියින් සලාහ් කිරීමේදී සලාවෙහි කුළුනක් හෝ අත්‍යාවශ්‍ය අංගවලින් කිසිවක් කිරීමට අපොගාසන්වුව හොත්, ඒ වෙනුවෙන් එය නිවැරදි කිරීමට සුපුද් අස් සහු වන අමතර සපදා දෙකක් සලාහ් අවසානයේදී ඉටුකළ යුතුය. එහෙත් සලාවෙහි කුළුනයක් හෝ කුළුනු කිහිපයක් මගහැරුයාත්, එම කුළුන යම් ඉටු කර අවසන් කළ යුතුයි.

- අමතකවීම හේතුවෙන් වරෙදි සිදුවූය හැකි ප්‍රධාන අවස්ථා හතරක් මෙහි දැක්වේ.
1. සලාහ් කිරීමේදී අමතරව යම් ක්‍රියාවක් එකතු කළවීට. උමා සලාහ් කිරීමේදී, රකෘත් හතර වෙනුවට පහක් කිරීම. මෙහිදී සලාම් කිමෙන් අනතුරුව, අමතර සපදා සහු දෙකක් ඉටු කිරීමෙන් එය නිවැරදි කළ හැක.
 2. නියමිත සංඛ්‍යාවට වඩා අඩු රකෘත් ගණනක් ඉටුකර සලාහ් අවසන් කිරීම. උමාගාරණයට ඉමා සලාහ් කිරීමේදී රකෘත් හතර වෙනුවට. තුනක් කිරීම. මෙහිදී නවෙත එක් රකෘතයක් සලාහ් කර, එහිදී සලාම් කිමෙට පෙර, අමතර සපදා සහු දෙකක් ඉටු කිරීමෙන් එය නිවැරදිවේ.
 3. සලාහ් කිරීමේදී අමතරව යම් ක්‍රියාවක් එකතු කිරීම හෝ අඩු කිරීම යන වැරදි දෙකම සිදුවූවීට, සලාම් කිමෙට පෙර අමතර සපදා දෙකක් ඉටු කිරීමෙන් එය නිවැරදි කෙරේ.
 4. සලාහ් කිරීමේදී අමතරව යම් ක්‍රියාවක් එකතු කිරීම හෝ අඩු කිරීම යන වැරදි දෙකම සිදුවූ බවට සැකියක් ඇතිවූ විට, අඩුකිරීමේ වැරරුද්දක් සිදුවූ බව සලකා, සලාම් කිමෙට පෙර අමතර සපදා සහු දෙකක් ඉටුකළ යුතුයි.

සපදා අස් සහු කළ යුතු සමහර අවස්ථාවන්

අ. සලාහායේ අනවායීය කුළුනක් අතපස වීම (මග හැරීම)

- සුරා අල් ගාතිභා කියවන්නට අමතකවූ බව රකුණ යන්නට පෙර හෝ රකුණ සඳහා යනවීට කෙනෙකුට මහන්වුවගාත්, රකුණ ස්ථානයෙන් වහාම නැගිර,

සුරා අල් ගාතිහා කියවා, ඉතිරි සලාතය ඉටු කර තිමකළ ගැක. එහෙත්, පළමු වන රකඟතයේ සුරා අල් ගාතිහා කියවන්නට අමතකවූ බව දෙවන රකඟතයේ සිටින විට මතක්වූ කෙනෙක්, වැරදි කිදුවූ පළමුවන රකඟතය ගණන් නොගෙන, දෙවන රකඟතයේ සිට තම සලාතය පටන් ගත් බව සලකා, වැරදි කිදුවූ පළමුවනී රකඟ වෙනුවෙන් අමතර රකඟතයක් කළ යුතුයි. සලාතය අවසානයේ සලාම් දී අනපසුවූ රකඟතය සඳහා සරදා සහ දෙකක් කර, නැවත සලාම් කිවයුතුයි.

- අවසාන ත්‍රේගද් කියනවිට එම රකඟතයේ සරදා එකක් පමණක් කළ බව මතක්වූ කෙනෙක් වහාම එම සරදාව ඉටුකර, නැවත වරක් ත්‍රේගද් කියවා, අවසානයේ සලාම් දී, අනපසුවූ රකඟතය සඳහා සරදා දෙකක් ඉටුකර, නැවත සලාම් කිව යුතුයි.

ඉහත සඳහන් උදාහරණ දෙක සලාතයේ අනිවායිභවූ කුඩානක් අනපසුවීමේ අවස්ථාවන්හිය. මෙහිදී, කෙනෙක් අනපසුවූ ත්‍රියාව නැවත ඉටුකර, සරදා අස් සහ දෙකක් ඉටුකළ යුතුයි.

ආ. සලාතයේ අත්‍යාච්‍ය ත්‍රියාවක් අනපසුවීම (මගහැරීම)

කෙසේ හෝ සලාතයේ අත්‍යාච්‍ය අංගයන් (වාප්‍රධාන ත්‍රියාවන්) කිහිපයක් අනපසුව කෙනෙක්, අමතර සරදා සහ දෙකක් ඉටු කිරීම සහෙත්. අනපසුවූ ත්‍රියාව නැවත කිරීම හෝ සම්පූර්ණ රකඟතය නැවත කිරීම අවශ්‍ය නොවේ. සලාතයෙහි වෙනත් ස්ථානයක සිටයදී, කෙනෙකුට තම සලාතයේ අත්‍යාච්‍ය අංගයක් (වාප්‍රධාන ත්‍රියාවක්) අනපසුවූ බව සිහුවුවහොත්, එම අනපසුවූ ත්‍රියාව නැවත කිරීමට අවශ්‍ය නොවන අතර, තම සලාතය දිගටම කරගෙන ගොයි, සලාතයේ අවසානයේ දී සලාම් කිමට පෙර අනපසුවූ කරනු වෙනවන් සරදා සහ දෙකක් කර, සලාම් කියා සලාතය අවසන් කළ යුතුයි.

ඇ. පිළිගත් අංගයක් අනපසුවූ වට

සුන්නාහ් වගයෙන් පිළිගත් කරගොන් හෝ අංගයක් අනපසුවූ විට, ඒ වෙනුවෙන් එම අංගය නැවත කිරීම හෝ සරදා අස් සහ කිරීම අවශ්‍ය නොවේ.

30 වන පාඩම

සකාත් නම් ධන බඳුද්

ඉස්ලාමින් සකාත් ඉතා වදුගත් කුඩානක් වන අතර, එහි බොහෝ යහපත් අනුලත්ය. ඒවායින් සමහරක් පහත දැක්වේ.

- එයින් සමාජයේ දුම්දුන්ගේ අවශ්‍යතා පිරිමයේ.
- තමාට යහපතක් කරන අය කෙරෙහි නැඹුරුවීමක් ඇතිවන බවින්, මෙයින් සමාජයේ දුර්ජත් හා පොශායන් අය අතර මතා සම්බන්ධයක් ගොඩ නැගේ.

- මෙයින් යමෙකු පාපයෙන් මුදවා පිරිසුදු කරන අතර, සභාගාචිකව මිනිසා තුළ නිබෙන මසුරකේම හා ලෝහය තුරන් කර, පාරිඹුද්ධ හාවයට පත් කරයි.
- එයින් මුද්ලම්වරයෙන්ගේ තහාගහිල හාවය වැඩි දිගුණු කර අසරනයන් කෙරෙහි ඇති අනුකම්පා වැඩි කෙරේ.
- මෙයින් අල්ලාහ්ගේ ආයිරවාදය ලැබෙන අතර, එමගින් ඔවුන් ධනයෙන් ආඩ්ජ්‍යාවීම ඇතිවේ.
- මෙයින් දක්වා ඇති ධනය හා සම්පත් වගි හතරෙන් සකාත් ගෙවීම අනිවායීජවේ.

පහත දක්වා ඇති ධනය හා සම්පත් වගි හතරෙන් සකාත් ගෙවීම අනිවායීජවේ.

1 පොලොවෙන් නිෂ්පාදිත ද්‍රව්‍ය - පළතුරු, බාහා ආදිය.

2 සත්ව පාලනය

3 රන්, රදි හා මුදල්

4 වාතිජ හාත්සි

ඉහත සඳහන් සැම දේශවලින් සකාත් ගෙවීම සඳහා නියමිත අවම ප්‍රමාණය හිසාබී නමින් හඳුන්වන අතර, එම අවම ප්‍රමාණයට අඩු ධනයෙන් හෝ දේශවලින් සකාත් ගෙවීම අවශ්‍ය නොවේ.

1. පොලොවෙන් ලැබෙන නිෂ්පාදනය

පොලොවෙන් නිෂ්පාදිත ද්‍රව්‍ය. උදාහරණය: බාහා, තිරිගු, හාල්, බාර්ලි, පළතුරු, රට ඉදි, මිදි ආදිය සඳහා අවම අස්වක්න ප්‍රමාණය වනුයේ, වසක් 5ක් නොහොත් කිලෝ ගුම් 675ක් වේ.

වගාව සඳහා ගොදාගේ ජලය ගොවියාගේ ගුම්යෙන් තොරව, වැහි ජලය, අලෙ දොල හෝ උල්පත් යන මාශ්වලින් ලබා ගත්තේ නම්, මුළු නිෂ්පාදනයෙන් 10% සකාත් වශයෙන් ගෙවිය යුතුය.

වගාව සඳහා ගොදා ගත් ජලය ගොවියාගේ ගුම්ය ගොදා ලබා ගත්තේ නම්, උදාහරණයට ජල වනුය හෝ වෙනත් උපාය මාර්ගයෙන් නම්, මුළු නිෂ්පාදනයෙන් සියයට පහක් (5%) සකාත් වශයෙන් ගෙවිය යුතුය.

2. සත්ව පාලනය

මෙම පොත් පිංචයෙහි සකාත් විෂය පිළිබඳ සංඡිත්තව පමණක් සඳහන් කරන බවෙන්, සත්ව නිෂ්පාදන මත නියමිත සකාත් පිළිබඳව, නඩු (සල්) වරයාගේ හඳුන් පිළිබඳ විධිමත් අධ්‍යානය මගින් හෝ හඳුස් පිළිබඳ විද්‍යාත්මක ගෙන් අව්‍යාය විස්තර ලබාගත යුතුය.

3. රන්, රිඳී හා මලුල්

රිඳී සඳහා නිසාබෑ වනුයේ මත්කාල් 140ක් නොහොත් දැල වගයෙන් ගුම් 595ට සමාන ප්‍රමාණයක් වේ.

රන්රන් සඳහා නිසාබෑ වනුයේ මත්කාල් 20ක් නොහොත් දැල වගයෙන් ගුම් 92ට සමාන ප්‍රමාණයක් වේ. (එනම් රන් පවුම් 11.5 වේ)

මුළු වර්ෂයක් පසුවත තුරු, ඉහත සඳහන් නිසාබෑ ප්‍රමාණයේ රිඳී රන්රන් හෝ ධිනය සඳහා නියමිත නිසාබෑ ප්‍රමාණය යමෙකු සතුව පවතුනේ නම්, එයින් හත්මලිගෙන් කොටසක් (2.5%) බලින් සකාත් ලෙස ගෙවිය යුතුයි.

බොලරය, දිනාරය, දිර්හම්, රපියල් හෝ ශිනැම වගයේ මුදල් සඳහා රන්රන් සඳහා නියමිත නිසාබෑ ප්‍රමාණය අදාළවේ. යමෙකු සතුව තිබෙන මුදල්, එදින වෙළඳ පොලේ පවතින (වර්තමාන) රන් මිල අනුව නිසාබෑ ප්‍රමාණය හා සමානවේ, එය එක් වර්ෂයක් පසුවුවා නම්, ඔහු එම මුදලන් (2.5%) බලින් සකාත් ගෙවිය යුතුයි.

එහෙන් වෙළඳ ව්‍යාපාරයේ ලබන ලාභය සඳහා නිසාබෑ ප්‍රමාණය, එක් වසරක් පසුවිය යුතු නොවේ. වෙළඳ ව්‍යාපාරය සඳහා යොදන මුලධන මුදල නිසාබෑ ප්‍රමාණය හා සමාන වී ඒ සඳහා සකාත් ගෙන් බලන විට, ලකුණු ලාභයද එකතුකර මුළු මුදල නිසාබෑ ප්‍රමාණය හා සමානවේ නම්, සකාත් ගෙවිය යුතුය. එමෙන්ම යමෙකු ආති කරන සතුන් පැවත්ව දැමුවා, මුලත් වූ සතුන්ගේ සංක්‍රාම නිසාබෑ ප්‍රමාණය හා සමානවේ එක් වසරක් පසුවුවා නම්, ඒ සඳහා සකාත් ගෙන් බලන කළේ, අලත් පැවතුන්ද මුළු සංඛ්‍යාවට එකතු කර, සකාත් ගෙවිය යුතුය. මෙහිදී අලත් පැවතුන් උපත ලැබු කාලය අදාළ නොවේ.

එමෙන්ම තම පොදුගලික ප්‍රයෝගනයට හෝ ඩායට දීමට කෙනෙකු සතුව නිසාබෑ ප්‍රමාණය හා සමානවූ නොහොත් ඉක්මවා (කාන්තාවන්ගේ) රන් හා රිඳී ආහරණ තිබූ එක් වසරක් පසුවුවා නම්, ඒවාවද ඉහත සඳහන් කරනු ඇඳාල වන බව පහත සඳහන් හඳුනා පදනම් කොට හඳුන් විද්‍යාත්මක සමාජීය සලක්තිය ඇති.

"රන් හා රිඳී හිමිකරුවන් ඒවාට නියමිත සකාත් නොගෙවා නම්, විනිශ්චය දිනයේ ඒවා ගිනි තහවු බවට ඔහු වෙනුවෙන් තලා තබනු ඇතේ. ඒවා තිරයේ ගෙන්නේ රන්කර, ඔහුගේ දෙපැත්, නළුල හා පට කොන්දේ පුළුස්සනු ඇතේ. ඒවා සියලුම් තිරයේ නැවත නැවත රන් කරන ලදී. එක් දිනයක් වසර පනස් දැඟට සමාන දිනපතාම, සියලු අයට විනිශ්චය දෙනිතුරු එම තියාවලය සිදුකෙරෙන අතර, ඉන් අනුතුරුව තමාට නියමිත මාගය ස්වභාව්‍ය නැත්තම් අපායද කියා ඔහු දැකිගෙන්නේය."

නඩ (සල්) වරයා වරක් රන් වළු දෙකක් පැලුද සිවින දරුවෙක් දැකී, අගෙන් මවගෙන්, ඒවාට අදාළ සකාත් අය ගෙවිවාදයි විමසුවා, අය නැතියි පිළිතුරු දුන්නාය. එවිට එතුමා (සල්) "ඒවා වෙනුවෙන් අල්ලාග් වියින් ඔබ දැනේ ගිණී

වලු දෙකක් දමන්නේ නම් ඔබ කිමති දැ” යි විමසුවට, අය වලු දෙක ගලවා දැමු බව අම්ර බින් මධ්‍යයිඛී (රල) පටසයි. මුලාගු බුහාර සහ මුස්ලිම්.

උම් සලාමා (රල) ගේ වාර්ථාවක අනුව, එතුම්ය කකුලේ සලඩයක් පැලද කිවියදී “අල්ලාභ්ගේ නබුතුමති! මෙය කාන්ස් (සගවා තැබු ධනය) දැ?” යි නබ වර්යාගෙන් විමසුවාය. එයට රසුල් (සල්) වර්යා, “ඒවා (ව නියමිත සකාන් ගෙවා) පිරිසිද කර ඇත්තම්, ඒවා කාන්ස් (සගවා තැබු ධනය) නොවන්නේය.” යි පටවුනු.

මෙම විධානය තවත් හඳිස් කිහිපයක් සනාථ කර ඇතේ.

සමහර හඳිස් විද්‍යාත්මක පුද්ගලික ප්‍රයෝගනයට හා මායට දීමට කෙනෙකු සන්ව තිබෙන රන් හා රිඳී ආහරණ පිළිබඳව සකාන් ගෙවීම අදාළ නොවන බව මතයක් දරණ ඇතර, එයට පහත සඳහන් කරණු සාක්ෂි ලෙස ඉදිරිපත් කරති.

- ස්ත්‍රීන්ගේ ආහරණ මත සකාන් ගෙවීමක් නැති කියන හඳිස් එකක් මේ පිරස සඳහන් කරන නැමුත්, එම හඳිස් වාර්තාකරුවන් ගෙන් එක්කෙනෙක් දුබල බව පෙනේ.
- අනස්, රාඩිර්, ඉඩින් උමර්, අධිජා සහ අස්මා (රල) යන අය, ස්ත්‍රීන්ගේ පොද්ගලික ප්‍රයෝගනයට ගන්නා ආහරණ සඳහා සකාන් නැති බව සඳහන් කර ඇතේ.
- මුස්ලිම් පිරිමයෙකුට හිම් වහා දේශ්වකයා හා අශ්වයා සඳහා සකාන් ගෙවිය නොයුතු බව අඩු භුරෙයිරා (රල) පටසා අති බව බුහාර වාර්තා කරයි. මෙම හඳිසය ආධාර කොට, පිරිමයෙකුට වහා දේශ්වකයා හා අශ්වයා මෙන් ස්ත්‍රීයන්ට පොද්ගලික ආහරණ සමාන බවත්, එනිසා එම තීරණයේ පදනම ස්ත්‍රීනටද බලපාන බවත් මේ අය නිශ්චලය කර ඇතේ.

ඉහත දැක්වූ කරණු සලකා බලා, කුරානානය හා සුන්නාභ්වට අනුකූලව, ස්ත්‍රීන්ගේ පොද්ගලික ප්‍රයෝගනයට ගන්නා ආහරණ සඳහා සකාන් ගෙවිය යුතු බව අප අදහස් කරමු.

වාණිජ ද්‍රව්‍ය හා ග්‍රැන්ඩ්

වෙළඳ ද්‍රව්‍ය හෝ හාණ්ඩ්වලට තියමිත සකාන් ගැන සැලකීමේදී, එහි අයිතිකරු විසින්, සැම ව්‍යුහයෙහි මෙහෙයුම් මෙහෙයුම් ග්‍රැන්ඩ් සකාන් ගෙවිය යුතු බව අප විවෘත සකාන් ගෙවිය යුතුය. මෙහිදී, එහි වර්තමාන ව්‍යුහයෙහි මිල දී ගත් ව්‍යුහයෙහි සකාන් මුවත්, එයට වඩා අඩු වැඩි ව්‍යුහයෙහි අදාළ නොවේ.

සමුරා (රල) ගේ හඳිස් වාර්තාවකට අනුව, ”අප විසින් විකිණීම සඳහා පිළියෙළ කරන ලද සැම දෙයක් වෙනුවෙන් සකාන් ගෙවන ලෙස අල්ලාභ්ගේ රසුල් (සල්) වර්යා අපට අණ කළහ.” මුලාගු අඩු දාවුද්.

නැවත විකිණීම සඳහා වූ ඉඩම්, ගොඩ නැගිලි, වාහන, ජලය ලබා ගැනීමට හා විනාශ කරන යන්තු සුතු හා නැවත විකිණීමට තිබෙන වෙනත් ඕනෑම හාංචියක් මෙයට අඩිංගු වේ.

විකිණීම පිළිස නොව, කුලියට දීම සඳහා තනන ලද ගොඩ නැගිලිවලින් ලබන කුලිය මත වෘත්‍යක් පසුවට සකාත් ගෙවිය යුතුවේ. නමුත් ගොඩනැගිල්ල නැවත විකිණීම සඳහා නොවන බවේත්, එම ගොඩනැගිල්ලේ වට්නාකම මත සකාත් ගෙවීමක් නැත. මෙලෙසම විකිණීම සඳහා නොව, පුද්ගලික හා විනාශයට හෝ කුලියට දීම සඳහා මිල දී ගන්නා ලද වාහන සඳහාද සකාත් ගෙවීම අවශ්‍ය නොවේ. එහෙත් කුල වාහන හිමියා වියින් අයකරන ලද කුල මුදල කාලයක් තිස්සේ එකතුවී සකාත් සඳහාවූ නිසාබ් ප්‍රමාණායට සමානවුවා නම්, එවා තබාගෙන තිබෙන්නේ පුද්ගලික වියදම්, විවාහ වියදම්, ණය තුරයේ තිදිගස් කිරීම, වනුපිටි මිල දී ගනීම හෝ වෙන යම් කටයුත්තක් සඳහා වුවද, සකාත් ගෙවිය යුතුය. මෙය අනිවායීය සකාත් පිළිබඳ ඉස්ලාමිය ජරීදා නිතියට එකඟවන බවයි. ආගමික විද්‍යාත්මක්ගේ පිළිගත් නිගමනය අනුව. ණය තුරයේ තිබීම සකාත් නොගෙවීමට සුදුසු සේතුවක් නොවන බවක්ය.

අනාථියින්ගේ සහ මානයික ආබාධිතයන්ගේ දේපල හා මුදල්වලට ද මෙය බල පානවා ඇතේ. එවතින් දේපල හෝ මුදල, නිසාබ් ප්‍රමාණාය හා සමානවී, එක් වසරක් රැසි තිබේ නම්, ඒ අයගේ හාරකරවන් වියින් සකාත් ප්‍රමාණාය ගණන් බලා ඔවුන් වෙනුවෙන් ගෙවිය යුතුයි.

සකාත් හිමිවිය යුත්තන් කටයුත්දෙයි අල්ලාහ් ඔහුගේ ගුද්ධිව අල් කුර්ආනයේ පහත සඳහන් වාක්‍යයෙහි වර්ග කර ඇතේ.

“අය් සඳලා (සකාත්) අසරත්තයින්ට, දිලින්දින්ට, සකාත් අරමුදල එකතු කිරන්නන්ට, ඉස්ලාම් කෙරෙහි නැඹුරුවන්නන්ගේ දින දින ගැනීමට, වහාන් තිදිගස් කිරීමට, ණය බරින් තිදිහස් කිරීමට, අල්ලාහ්ගේ මාර්ගයේ (පිහාදයේ තිරනවන මුජාහිදින්වරයෙන්ට) සහ (කිසිවක් ලබාගැනීමට නොහැකිව අනරාමාත්‍ර) මගින්ට පමණක් හිමිවිය යුතුය. මෙය අල්ලාහ් වියින් නියම කර ඇති යුතුකමක් වේ. අල්ලාහ් සැම දෙයක්ම දත්, සර්ව ඇදානාන්විතය.” 9:60

මෙම කොටස අට වෙනයි කිරීමට හෝ ඒවායින් යමෙක් ඉවත් කිරීමට හෝ කිසි කෙනෙකුට බලයක් නැතේ. අල්ලාහ් සැම දෙයක්ම දත්තන්ය. සර්ව ඇදානාන්විතය.

ධනයේ වර්ගය සහ ඒවාට අදාළව ගෙවිය යුතු සකාත් ප්‍රමාණාය පහත සඳහන් කර ඇතේ.

ඛනයේ වර්ගය	නිසාකී ප්‍රමාණය	අනුපාතික	අදාළ කරනු
රත්රන්	ශුම් 92	2.5%	පොද්ගලික ප්‍රයෝගන සඳහා
රදි	ශුම් 595	2.5%	පොද්ගලික ප්‍රයෝගන සඳහා
මුදල්, කාසි, නොවූවටනාකම	සමානුපාතික රන්	2.5%	වර්තමාන වට්නාකම
පොලොවෙන් තිෂ්පාදිත ද්‍රව්‍ය	කි.ශුම් 675	5.0%	තම ගුමයෙන් වාරි කරනය කරන ලදී
පොලොවෙන් තිෂ්පාදිත ද්‍රව්‍ය	කි.ශුම් 675	10.0%	වැහි ජල, අලු වාග වලින් වාරි කරනය
වෙළඳ හාන්ඩි	සමානුපාතික රන්	2.5%	වර්තමාන වට්නාකම

31 වන පාඨම

මියගිය මුස්ස්ලම් තහෘතේනෙකු සේදිය යුත්තේ කෙසේද?

මෙත ගේරය පහත සඳහන් අයුරින් සකිනිය යුතුය.

1. මිය ගිය බව ස්ථිරවු විට, මිය ගිය තහෘත්තාගේ අයේ දෙක වසා, හත්ක ද වසා ගැටි ගැකිය යුතුය.
2. මෙත ගේරය සේදිමේදී අවිරා පෙදෙස ආවරණ කළ යුතුය. සිරරේ උඩ කොටස ස්වල්ප වශයෙන් ඔසවා, උදුරය තෙරපා එහි අසුවිය පිට කළ යුතුය. මතිය සේදුන්නා, තම අත රෙදි කැල්ලකින් ඔනා, මතියෙන් පිටවු අසුවිය සේදා පිරිසිදු කළ යුතුය. ඉන් පසුව සේදුන්නා විසින් මෙත ගේරය අනිවායීන සළාභ සඳහා වුදු කරන්නාක් මෙන් සේදිය යුතුය. හිස සහ රිවුල ජලය හා කිදර (මසං ගයේ) කොල හෝ සබන් යොදා සේදිය යුතුය. මෙත ගේරය සේදුනවිට දකුණු පැත්ත පළමුවෙන්ද, වම් පැත්ත දෙවනුවෙන්ද සේදිය යුතුය. මෙත ගේරය තෙවරක් සේදිය යුතු අතර, අවසාන වතාවේ පිරිසිදු ජලය පාවත්වි කළ යුතුය. සම් වාර්යක්ම සේදුනවිට බඩා තෙරපිය යුතු අතර, මළ මුණා පිටවු නම් සේදා ඉවත් කර, ගුද මාර්ගය ප්‍රාථින් හෝ එවති දෙයකින් වැකිය යුතුය. ඉන් පළක් නොවන්නේ නම්, පස් හෝ ප්ලාස්තර වති

වෙබුන් උපතුමයක් යොදා වසා දමා, වූඩ් කිරීමේදී මෙන් සේදීය යුතුය. මෘත් ගරීරය තෙවරක් සේදීමෙන් පසුවත් එය මදි බව සේදන්නාට හැගේ ගෙයාත්, පස් වරක් හෝ හත් වරක් සේදීය යුතුය. පිරිසිදු රෙදී කැල්ලකින් මෘත් ගරීරයේ තෙනත ඉවත්කර, සැහැවනු පෙදෙස් සහ සපුදා කරනවිට පොලොවෙති වදින අංගයන් වෙත සුවද ගැවිය යුතුය. මෘත් ගරීරයට සහ පෙවටියට සඳහන් වනි ගස්වලින් ලබා ගන්නා සුවද ගාන්නේ නම් ඉනා තොඳයි. මිනිය සේදන්නා විසින් මෘත් ගරීරයේ තියපොතු කපා රුවුලද කොට කළ හකි අතර, හිස තොපිරය යුතුය. මෘත් ගරීරය ස්ථිරයෙන් නම්, ඇගේ කොණ්ඩිය කරල් තුනට ගොනා හිස පිටුපසට තැබිය යුතුය.

3 මෘත් ගරීරයට අදුම් අන්දන අයුර (කඟන් කිරීම)

පිරිම් මෘත් ගරීරයට කම්සයක් හෝ තුර්බානයක් තැනුව සුදු රෙදී කැබලේ තුනතින් එතිම මනාය. සුදු රෙදී කැබලේ තුනෙන්ම මෘත් ගරීරය එතිය යුතුය. කම්සයක් හා ඉනට රෙදුදුක් අන්දවා, තව කැල්ලකින් එතිමෙන්ද වරදක් නැතේ.

ස්ථිරයක් නම්, කැලු පහකින් සැරයිය යුතුය. බුරුල් රෙදී කඩික් (දිර්), වේල් එකක්, ඉනට අදුනයක් හා එතිමට කැලු දෙකක්. මෘත් ගරීරය එකේ සිට තුන දක්වා වූ ප්‍රමාණ කැලුවලින්ද එතිය හැක. තරුණා ස්ථිරයෙන් මල සිරුර කම්සයකින් හා රෙදී කැලු දෙකකින් එතිය යුතුය.

4. මියගිය පිමියෙකුගේ මල සිරුර සේදීම, ඔහු වෙනුවෙන් යාවිදා කිරීම හා මිනිය හුමිදාන කිරීම යනාදියට හිමිකරු, ඔහුගේ පිරිම් හාරකරු වන් වන පියා, සහ වෙනත් ලගම නැදුයෙන්ය. එමෙන්ම, මය ගිය ස්ථිරයෙන් මල සිරුර සේදීම සඳහා සඳහා පක්ෂයේ හාරකරවන් වන අම්මා, ආවිච් හා වෙනත් ලගම ස්ථීර නැයන්ට හිමිවන්නේය.

පුරුෂයා හෝ හායිනාට විසින් තම සහකාරය හෝ සහකරවාගේ මෘත් ගරීරය සේදීය හැක. අඩු බක්කර (රම්) ගේ දේහය, එතුමාගේ බිරුද විසින්ද, අම් (රම්) විසින් එතුමාගේ බිරුද යාතිමාගේ මෘත් ගරීරයද සේදන ලදී.

32 වන පාඩම

මියගිය මුස්ලිම් කෙතෙක් වෙනුවෙන් සලාහ් ඉටුකරන්නේ කෙසේද?

මෙම සලාහයෙහි තක්බිර් හතරක් කිව යුතුය. රකුල හෝ සජ්දා කිසිවක් නැත.

1. මය ගිය තහැනේතා/තහැනේති වෙනුවෙන් සලාහ් මුළු කරන බව නියෝගත් තබා ගත යුතුය. පළවෙනි තක්බිරයෙන් පසුව සුරා ආතිහා කිව යුතුය. එයට අමතරව ගුද්ධුවූ අල් කුරුඳානයේ සුරාවක් හෝ පාදයක් හෝ දේකක කිමට අනුමත ඇති බවට එක් හදිසයක් අනුව ඉඩින් අඩංගු (රල්) වාර්තා කර ඇතේ.
2. දෙවන තක්බිරයෙන් පසුව, නඩ් (සල්) වරයාට තඡාහද් කියමින්, ආචාර කළ යුතුයි. (අන්තහිඛියාත්හි දෙවන කොටස)
3. තුන්වන තක්බිරයෙන් පසුව, අල්ලාහ්ගෙන් සමාව ඇයදීම. උදාහරණය, "යා අල්ලාහ්! අපේ ජිවත් වන, අපේ මියගිය, අපේ පැමිණා සිටින හා නොපැමිණා සිටින, අපේ තරුණ හා මහල, අපේ පුරුෂ හා අපේ ස්ත්‍රීන්ට සමාවනු මැනව. යා අල්ලාහ්! අප අතරින් ඔබ ජිවත්කරවන්නේ ක්වරෙක්ද, ඔහුව ඉස්ලාමයේ ජිවත්කරවනු මැනව. අප අතරින් මය යැමට ඔබ සකුසුවේ කාභටද, ඔහුව දේශ විශ්වාසය සහිතව මිය යාමට සලස්වන මැනව. යා අල්ලාහ්! ඔහුව සමාව දෙනු මැනව. ඔහුට අනුකම්පා කරනු මැනව. ඔහුට තහාගැලී වන මැනව. ඔහුගේ පැවිසීමට මාරුගය පුළුල් කරනු මැනව. ඔහු ඉතා පිරිසිදු ජලයෙන් නාවනු මැනව. සුදු අයුමක් සේදා පිරිසිදු කරන්නාක් මෙන් ඔහුගේ පාව සේදා පිරිසිදු කරනු මැනව. ඔහුට මෙලොවේ නිවසට වඩා උසස් නිවසක් ද, ඔහුගේ මෙලොවේ පවුලට වඩා උසස් පවුලක්ද දෙනු මැනව. ඔහුව ස්වර්ගයට ඇතැලත් කරනු මැනව. ඔහුව සොහොනයේ විනිශ්චයෙන් සහ අපාය ගින්නේ වෙනයෙන් ඩේරා ගනු මැනව. ඔහුගේ සොහොන පුළුල් කර, ඔහු වෙනුවෙන් එය ආලොක්මන් කරනු මැනවි."
4. හතර වන තක්බිරයෙන් පසුව සලාම් දිය යුතුයි.

නැමදුම මෙහෙයවන ඉමාමිවරයා කිඩිලාව දෙසට මුහුණාලා, මෙත ගරීරය පිරිම කෙනෙකුගේ නම් හිස ලැඹින්ද, කාන්තාවකුගේ නම් ඉන ලැඹින්ද සිට ගනීම මුහුමමද් (සල්) වරයාගේ සුන්නාහ්වක්වේ.

මෙත ගරීර එකකට වඩා නිබේ නම්, පිරිම මෙත ගරීරය ඉමාම් ලැඹින්ම ඉදිරියේ තැබිය යුතු අතර, ස්ත්‍රීන්ගේ මෙත ගරීරය ඉන් පසුව තැබිය යුතුයි. ලමා මෙත ගරීර නිබේ නම්, පිරිම මෙත ගරීරය ලැඹින්ම පිරිම් ලමයාගේ මෙත ගරීරය තැබිය යුතුයි. ගහැණු ලමයෙකුගේ මෙත ගරීරය ඇත්නම් වැකිමහල් ස්ත්‍රීයෙන් මෙත ගරීරයට පසුව තැබිය යුතුයි.

ව�ඩිමගල් පිරිම් මෘත ශරීරයේ හිසට කෙළුන් පිරිම් ලුමයාගේ මෘත ශරීරයේ හිස තිබිය යුතුයි. ස්ථීරගේ මෘත ශරීරයේ ඉන පිරිම් මෘත දේශයේ හිස හා කෙළුන් පිළිවන පරදී එක පෙළට තැකිය යුතුයි.

මේ අයුරුන්. සියලු පිරිම් මල සිරෝට්ටෙල හිස හා සියලු ස්ථීර මල සිරෝට්ටෙල ඉන ඉමාම් සිට ගන්නාවේ ඔහු ඉදිරියේ කෙළුන් සකස් කොට තිබේ.

අවමංගල සලාභ්තයට සහභාගිවන පිරියි, ඉමාම් පිටු පසින සිටිගත යුතු අතර, යමෙකුට පිටු පස ඉඩ නොඩුනේ නම්, ඉමාම්ගේ දකුණු පසින් සිට ගත යුතුයි.

සියලු ප්‍රශ්‍යංශා හා ස්තූතින්, සර්ව පලධාරී අල්ලාහ්ට හිමිවේවා. සාමය හා ගුහාසිර තබි (සල) වරයාවද, එනුමාගේ පවුලේ අවවද, සියලු අනුගාමිකයන්වද හිමිවේවා. ආමීන්.

මේ පොත් පිංවය සඳහා බැබේ අදහස් හා නිර්දේශ අගේ කොට සලකමි.

E.mail bindayyan@yahoo.com